

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
Харківський національний університет внутрішніх справ
Сумська філія
Кафедра соціально-економічних дисциплін

МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ
ДО СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ
з навчальної дисципліни «Основи економічної теорії»
обов'язкових компонент
освітньої програми першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

081 Право (право)

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
Харківського національного
університету внутрішніх справ
Протокол від 30.08.2023р. № 7

СХВАЛЕНО

Вченою радою
Сумської філії
Харківського національного
університету внутрішніх справ
Протокол від 29.08.2023р. № 8

ПОГОДЖЕНО

Секцією Науково-методичної ради
ХНУВС з гуманітарних та соціально-
економічних дисциплін
Протокол від 29.08.2023р. № 7

Розглянуто на засіданні кафедри соціально-економічних дисциплін Протокол
від 29.08.2023р. № 2

Розробник:

завідувач кафедри соціально-економічних дисциплін Сумської філії ХНУВС,
кандидат економічних наук, доцент Лук'янихіна О.А.

Рецензенти:

1. Професор кафедри міжнародних економічних відносин ННІ БіЕМ СумДУ,
доктор економічних наук, професор Таранюк Л.М.
2. Завідувач кафедри соціальних та економічних дисциплін факультету №2
Харківського національного університету внутрішніх справ, кандидат
економічних наук, доцент Ткаченко С.О.

1. Структура навчальної дисципліни
1.1. Розподіл часу навчальної дисципліни за темами
(денна форма навчання)

Номер та назва навчальної теми	Кількість годин, відведених на вивчення навчальної дисципліни						Вид контролю
	Всього	з них:					
		лекції	Семінарські заняття	Практичні заняття	Лабораторні заняття	Самостійна робота	
Семестр №2							
Тема № 1: Економічна теорія як наука	6	2	2		-	2	
Тема № 2: Суспільне виробництво: зміст, фактори, результати	6	2	2		-	2	
Тема № 3: Економічна система суспільства і відносини власності	7	2	2		-	3	
Тема № 4: Товарне виробництво. Теорії вартості та грошей	7	2	2		-	3	
Тема № 5: Теорія капіталу	3	—	—		-	3	
Тема №6: Ринок як економічна форма організації функціонування економіки	7	2	2		-	3	
Тема №7: Конкуренція і монополія в ринковій економіці	7	2	2		-	3	
Тема №8: Підприємництво. Фірма в системі ринкових відносин	7	2	2		-	3	
Тема №9: Витрати виробництва, ціна і прибуток	6	2	2		-	2	
Тема №10: Ринок праці і заробітна плата	7	2	2		-	3	
Тема №11: Ринок землі. Земельна рента	7	2	2		-	3	
Тема №12: Відтворення й економічне зростання в національній економіці	7	2	2		-	3	
Тема №13: Господарський механізм. Засоби і напрями державного регулювання економіки	7	2	2		-	3	
Тема №14. Сучасне світове господарство, тенденції його глобалізації та інтеграції	6	2	2			2	
Всього за семестр №2:	90	26	26		—	38	Екзамен

**4.1.2. Розподіл часу навчальної дисципліни за темами
(заочна форма навчання)**

Номер та назва навчальної теми	Кількість годин, відведених на вивчення навчальної дисципліни						Вид контролю
	Всього	з них:					
		лекції	Семінарські заняття	Практичні заняття	Лабораторні заняття	Самостійна робота	
Семестр №2							
Тема № 1: Економічна теорія як наука	8	2			-	6	
Тема № 2: Суспільне виробництво: зміст, фактори, результати	8		2		-	6	
Тема № 3: Економічна система суспільства і відносини власності	6	-	-		-	6	
Тема № 4: Товарне виробництво. Теорії вартості та грошей	8	–	2		-	6	
Тема № 5: Теорія капіталу	4	-			-	4	
Тема №6: Ринок як економічна форма організації функціонування економіки	8	2	-		-	6	
Тема №7: Конкуренція і монополія в ринковій економіці	4	-	-		-	4	
Тема №8: Підприємництво. Фірма в системі ринкових відносин	6	-	-		-	6	
Тема №9: Витрати виробництва, ціна і прибуток	6	-	-		-	6	
Тема №10: Ринок праці і заробітна плата	6	-	2		-	4	
Тема №11: Ринок землі. Земельна рента	6	-	-		-	6	
Тема №12: Відтворення й економічне зростання в національній економіці	8	-	-		-	8	
Тема №13: Господарський механізм. Засоби і напрями державного регулювання економіки	8	2	2		-	4	
Тема №14. Сучасне світове господарство, тенденції його глобалізації та інтеграції	4	-	-			4	
Всього за семестр №2:	90	6	8		–	76	Екзамен

3. Методичні вказівки до семінарських занять

Тема №1: Економічна теорія як наука Семінарське заняття №1 (д.ф.н.). Економічна теорія як наука.

Навчальна мета заняття: ознайомитися з сутністю, предметом та функціями, етапами розвитку економічної теорії як науки.

Час проведення 2 години (д.ф.н.).

Навчальні питання:

1. Виникнення, основні етапи та напрямки розвитку економічної теорії.
2. Предмет і функції економічної теорії.
3. Методи економічної теорії.

Методичні вказівки

Розглядаючи перше питання семінару студентам потрібно розібратися в таких питаннях як зародження економіко-теоретичних знань і основні етапи розвитку економічної теорії (перші уявлення про економіку в стародавній Греції та християнстві. Меркантилізм. Класична політична економія: французька школа фізіократів та англійська ринкова школа. Марксистська політична економія.); “Економікс” і основні течії сучасної економічної теорії. Теоретична концепція Дж.М.Кейнса та її розвиток. Маржиналізм. Неокласичний напрямок в економічній теорії. Монетаризм. Інституціонально-соціологічна концепція. Неоліберальна і неоконсервативна доктрина. Неокласичний синтез. Для розуміння сутності економічних явищ, які відбувалися та відбуваються в Україні, важливо докладно дослідити питання «Розвиток економічної думки в Україні».

Розглядаючи друге питання семінару, студенти повинні зрозуміти визначення предмету економічної теорії у співвідношенні з політекономією та “Економікс”, вивчити функції економічної теорії та визначити її місце у системі економічних наук. Вивчити систему економічних відносин та їх структуру (соціально-економічні, організаційно-економічні). Дослідити, чому економічна теорія є основою наукової економічної політики.

У третьому питанні необхідно дослідити методи пізнання економічної теорії і: загальні (філософські), загальнонаукові і спеціальні методи пізнання економічних процесів і явищ і специфіку їх застосування. Потрібно дослідити сутність понять позитивна і нормативна економічна теорія, докладно розібратися у відмінностях між ними.

Питання цільових виступів

1. Розвиток економічної думки в Україні.
2. Економічна теорія – основа наукової економічної політики.

Теми рефератів до теми 1

1. Економічна теорія на початку третього тисячоліття.
2. Вклад М.І. Туган-Барановського в розвиток світової економічної науки.
3. Значення економічної теорії для сучасних соціально-економічних перетворень в Україні.
4. Нобелівські лауреати у галузі економіки.
5. Зародження, етапи та напрямки розвитку економічної теорії.
6. Меркантилізм - перша наукова економічна школа.
7. Економічна думка в Україні.

Словник термінів до теми 1:

політична економія, економікс, економічні закони, економічні методи, економічна категорія, діалектичний матеріалізм, дедукція, індукція, аналіз, синтез, моделювання, метод наукової абстракції; узагальнення, економічні принципи, економічна політика, мікроекономіка, макроекономіка, меркантилізм, фізіократи, марксизм, класична політична економія, кейнсіанство, теорія граничної корисності, інституціоналізм, маржиналізм, монетаризм.

Література до теми 1:

Основна: О1(Ларіна Т.Ф., Павленко Н.В., Прокопенко В.Ю. та ін., 2015), С.17-25, (Мацелюх Н. П. та ін., 2019), с.49-58, с.77-80, Н1

Додаткова: Д(за заг. ред. Л.С. Шевченко, 2016), С.5-48

Наукові статті

1. Артьомова Т. І. Європейські цінності: ліберальна доктрина крізь призму методології політичної економії. *Економічна теорія*. 2019. № 4. С. 5-28. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecte_2019_4_3.
2. Жаліло Я.А. Особливості реалізації економічної політики держави в умовах сучасних тенденцій суспільного розвитку. *Економічна теорія*. 2016. № 1. С.39-52. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecte_2016_1_5.
3. Крючкова І. В. Економічна теорія та природний закон. *Економічна теорія*. 2019. № 2. С. 5-28. URL: : http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecte_2019_2_3.
4. Пилипенко Г. М. Еволюція марксизму в ХХ ст. *Економічна теорія*. 2018. № 2. С. 16-24.
5. Рябошлик Володимир П'ять постулатів нової економічної теорії (економічна теорія відновленої безперервності). *Економіст. Серія Економічні науки*. 2016. №1. С.53. URL: [http://econ_2016_1_15%20\(1\).pdf](http://econ_2016_1_15%20(1).pdf).
6. Яременко О. Г. Економічна теорія у сучасному дискурсі. *Економічна теорія*. 2019. № 4. С. 93-111. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecte_2019_4_9.

Тема №2: Суспільне виробництво: зміст, фактори, результати.

Семінарське заняття №2 (д.ф.н.). Семінарське заняття №1 (з.ф.н.).

Суспільне виробництво: зміст, фактори, результати

Навчальна мета заняття: дослідити сутність суспільного виробництва, його фактори та результати. з'ясувати сутність, роль і місце економічних потреб, інтересів та суспільного поділу праці як рушійних сил соціально-економічного розвитку.

Час проведення 2 години (д.ф.н., з.ф.н.).

Навчальні питання:

1. Сутність виробництва і економіки, їх рівні, структура та роль у суспільстві. Суспільний поділ праці.
2. Економічні потреби та інтереси, їх сутність, види, взаємодія.
3. Ресурси і фактори виробництва, їх взаємодія та розвиток.
4. Закон зростання потреб і межа виробничих можливостей.
5. Ефективність суспільного виробництва.
6. Зміст й організаційно – економічні форми суспільного поділу і кооперації праці.

Методичні вказівки

При вивченні першого питання потрібно приділити увагу дослідженню сутності і цілей виробництва як основи життя і розвитку людського суспільства, розкрити дві сторони і структуру сучасного високо-розвинутого суспільного виробництва.

Економічний кругообіг розглядати як сукупність послідовних стадій: виробництво, розподіл, обмін і споживання.

Розглядаючи наступне питання семінару студентам потрібно розібратися в такій економічній категорії як економічні потреби суспільства. Потрібно дослідити структуру і класифікацію потреб за суб'єктами. Для розуміння сутності економічних явищ важливо дослідити мотиви виробничо-господарської діяльності. Вивчення класифікації потреб потрібно починати із ієрархії потреб за А.Маслоу.

Студенти повинні зрозуміти, чому в економіці постає проблема альтернативного вибору і що таке межа виробничих можливостей країни. Важливо на конкретних прикладах дослідити механізм дії закону зростання потреб.

Також необхідно зрозуміти сутність поняття «економічні інтереси» розібратися у їх видах і взаємодії, економічних суперечностях як джерелу економічного прогресу.

При підготовці четвертого питання потрібно дослідити зміст і організаційно – економічні форми суспільного поділу і кооперації праці (спеціалізація, кооперація, економічна інтеграція), докладно розібратися у відмінностях між ними. Знати і розуміти закон суспільного поділу праці.

Наступне питання заняття охоплює вивчення сутності ресурсів і факторів виробництва. Потрібно розглянути марксистську теорію особистого і речового факторів виробництва та їх складових і класифікацію економічних ресурсів в „Економікс”: земля, капітал, праця й підприємницькі здібності. Студенти повинні чітко розуміти сутність понять продуктивні сили і виробничі відносини, засоби виробництва і їх склад.

Потрібно приділити увагу основним напрямам сучасної трансформації основних виробничих факторів, дослідити сучасний погляд на людину як головний фактор виробництва.

У п'ятому питанні необхідно дослідити і вивчити поняття соціальна і економічна ефективність виробництва, їх сутність і показники. Інтегральний показник ефективності суспільного виробництва. Закон економії часу. „Економікс” і ефективність. Розглянути виробничу функцію та її значення. „Оптимум Парето”.

Шосте питання повинно включати розгляд такої проблеми, як тіньовий сектор суспільного виробництва. Потрібно дослідити фактори, які сприяють виникненню і функціонуванню тіньового сектору економіки. Потрібно розглянути масштаби, структуру, проблеми правової протидії та легалізації.

Питання цільових виступів

1. Людський фактор у суспільному виробництві.
2. Закон економії часу та “оптимум Парето”.
3. Тіньове виробництво та його вплив на структурне трансформувannya української економіки.
4. Закон зростання потреб і закон спадної граничної корисності

Теми рефератів до теми 2

1. Закон зростання потреб та механізм його дії.
2. Межа виробничих можливостей національної економіки України.
3. Альтернативний вибір в економіці.
4. Економічний закон поділу праці.
5. Економічні інтереси – рушійна сила соціально-економічного розвитку.
6. Тіньове виробництво та його вплив на структурне трансформувannya української економіки.

Словник термінів до теми 2:

Економічні потреби, економічні інтереси, ресурси, фактори виробництва, продуктивні сили, засоби виробництва, предмети праці, засоби праці, праця, капітал, земля, підприємницькі здібності, інформація, крива виробничих можливостей.

Економічна діяльність, матеріальне виробництво, нематеріальне виробництво, суспільний поділ праці, ефективність суспільного виробництва, валовий національний продукт, валовий внутрішній продукт, національний дохід, продуктивність праці, економічна ефективність, соціальна ефективність, суспільний поділ праці, спеціалізація, інтеграція, кооперація.

Література до теми 2:

Основна О1 (Ларіна Т.Ф., Павленко Н.В., Прокопенко В.Ю. та ін., 2015), С.44-57; (Камінська Т. М., 2018). с.31-47.

1. Д(Економічна ефективність vs соціальна справедливість..., 2017), Д(Чернявський С. С. та ін., 2017)
2. Організаційно-економічний механізм протидії злочинам в економічній сфері : монографія / За ред. Черевка О.В., Мігус І.П., Гнилицька Л.В. Черкаси : видавець Чабаненко Ю.А. Черкаси, 2016. 466 с. URL: <http://eprints.cdu.edu.ua/4048/1/55153536.pdf>
3. Тіньова економіка в Україні: стан, тенденції, шляхи подолання : аналіт. огляд / [упоряд.: С. С. Чернявський, В. А. Некрасов, А. В. Титко та ін.]. Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2017. 152 с. URL: https://www.naiu.kiev.ua/files/naukova-diyalnist/naukovi-zaxodi/zbirnuki/2017/tin_ekon.pdf

Наукові статті:

1. Клевчік. Л.Л. Особливості впливу розвитку ринку економічної інформації на суспільне виробництво. *Молодий вчений*. 2015. № 5(1). С. 159-162. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2015_5\(1\)_39](http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2015_5(1)_39)
2. Леонова О. О. Сутність та місце тіньової діяльності підприємств в структурі економіки. *Актуальні проблеми економіки*. 2016. URL: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMA_GE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/apr_2016_2_4.pdf
3. Лук'янихіна О.А., Лук'янихін В.О. Аналіз чинників до навчання у студентів-іноземців через теорію потреб. *Мова, історія, культура у лінгвокомунікативному просторі*: збірник наукових праць / [упор. Л. В. Біденко]. Суми: Сумський державний університет, 2017. Вип. 4. С.220-227.
4. Лук'янихіна, О.А., Лук'янихін, В.О. Діяльність правоохоронних органів у контексті забезпечення державою суспільних благ. *Шлях успіху і перспективи розвитку» (до 26 річниці заснування Харківського національного університету внутрішніх справ)* : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (м. Харків, 20 листоп. 2020 р.) / редкол.: Д. В. Швець (голова), О. М. Бандурка, С. М. Гусаров та ін. ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків : ХНУВС, 2020. С.283-286. URI: <http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/9722>
5. Момот Т.В., Ващенко О.М., Тесленко Р.Ю.Тіньова економіка як загроза економічній безпеці України. *Економіка та суспільство*. 2018. Випуск 15. С. 169-177. URL: <https://chmnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/06/Ekonomika-i-suspilstvo-15-2018.pdf>
6. Осецький В. Л. Кириченко Є. М. Людський капітал в структурі національного багатства країни. *Економічна теорія*. 2019. № 3.С. 29-44. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecte_2019_3_4.
7. Подмазко О.М. Тіньова економіка: аналіз теоретико-методичних підходів до її вимірювання. *Вісник Університету банк. справи НБУ*. 2013. 1(16). С.244-250.
8. Прищенко Н. А. Тіньова економіка, сутність, прояви, соціально-економічні наслідки. *Наукові записки. Серія: Право* / Ред. кол.: Є. Ю. Соболев, В. Г. Грищенко,

- О. В. Батанов та ін. Випуск 4. Кропивницький : ТОВ «Полімед-Сервіс», 2018.
URL: <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/handle/123456789/2869>
9. Рибалкін В.О. До методології формування економіки знань у концепції постіндустріального суспільства. *Економічна теорія*. 2016. № 1. С.26-38.
URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecte_2016_1_4
10. Риндзак О. Т. Інгібування міграційних втрат людського потенціалу України. *Економіка України*. 2019. № 9-10. С. 79-91.
11. Тенденції тіньової економіки в Україні у січні-вересні 2018 року. URL: <http://www.me.gov.ua/Documents/List?lang=uk-UA&id=e384c5a7-6533-4ab6-b56f-50e5243eb15a&tag=TendentsiiTinovoiEkonomiki>
12. Шевчук В. О. Знання як чинник виробництва: дискусійні питання. *Водний транспорт*. 2016. Вип. 1. С. 130-138. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vodt_2016_1_23.

Тема №3: Економічна система суспільства і відносини власності
Семінарське заняття №3 (д.ф.н.). Економічна система суспільства і відносини власності

Навчальна мета заняття: вивчити сутність та види економічних систем, з'ясувати сутність категорії «власність», значення розвитку відносин власності.

Час проведення 2 години (д.ф.н.).

Навчальні питання:

1. Сутність і структура економічної системи.
2. Класифікація економічних систем за формаційним, цивілізаційним, функціональним та стадійним підходами.
3. Сучасні типи економічних систем та їх характеристика.
4. Основні національні моделі економічних систем. Тіньовий сектор в ринковій економіці, його масштаби і наслідки.
2. Відносини власності в економічній системі суспільства.
 - 2.1. Юридичний і економічний зміст власності. Історичний розвиток домінуючого об'єкту і суб'єктів власності.
 - 2.2. Структура відносин власності: історичні типи, види і форми. Багатоманітність сучасних форм власності.
 - 2.3. Роздержавлення і приватизація власності в Україні. Кримінальні процеси в ході трансформації відносин власності.

Методичні вказівки

При підготовці до першого питання студент повинен розглянути економіку з точки зору системного підходу. Економічна система суспільства, сутність, структура, ступені розвитку. Продуктивні сили, економічні відносини і механізм господарювання. Формаційний і цивілізаційний підходи до класифікації економічних систем. Сучасні економічні системи, їх характерні риси. Концепції визначення форм та етапів економічного прогресу суспільства. Вплив економічної системи на розвиток підприємництва в Україні.

Еволюція економічної злочинності в ході розвитку економічних систем. Тіньова кримінальна економіка та основні напрямки боротьби з нею. Конституція України про загальні основи економічної системи нашої держави. Особливості формування сучасної економічної системи в Україні.

Вивчення другого питання включає дослідження таких понять як: економічний зміст власності; суб'єкти та об'єкти власності; право власності; володіння, користування, розпорядження. Реалізація виробничих відносин власності.

Економічна теорія прав власності як „правил гри” в господарській системі. Місце відносин власності в економічній системі суспільства. Історичні типи, види та форми власності. Багатоманітність сучасних форм власності. Приватна, колективна, державна і змішана форми власності. Акціонерна власність.

Також при вивченні другого питання потрібно дослідити сучасні тенденції розвитку економічних відносин власності в Україні. Необхідність і сутність роздержавлення та приватизації власності в Україні. Механізм приватизації. Розвиток змішаних форм власності в процесі приватизації та їх взаємодія. Постприватизаційні проблеми відтворення відносин власності. Значення роздержавлення та приватизації для формування ринкової економіки в Україні. Шляхи боротьби з кримінальними процесами в ході приватизації та роздержавлення в Україні. Конституція України про захист прав власності.

Питання цільових виступів

1. Особливості перехідної економічної системи в Україні.
2. Загальний економічний закон розвитку економіки (закон адекватності).
3. Система власності у змішаній економічній системі.

Теми рефератів

1. Концепція переходу України до соціально орієнтованої ринкової економіки.
2. Теорія порівняльних економічних систем.
3. Реформування власності в Україні та його соціально-економічні наслідки.
4. Приватизація та приватизаційні процеси в Україні

Словник термінів до теми 3: економічна система, продуктивні сили, виробничі відносини, соціально-економічні відносини, організаційно-економічні відносини, економічний зміст власності, юридичний зміст власності, господарський механізм, приватизація, рейдерство., види власності, типи власності.

Література:

Нормативна: 6, 26, 27, 30.

Основна О1 (Ларіна Т.Ф., Павленко Н.В., Прокопенко В.Ю. та ін., 2015), С.25-44; (Камінська Т. М., 2018). с.31-47, (Чухно А. А., 2010.), с. 8-66.

Додаткова

Концептуальні засади теорії реформування економічної системи України : навч.-наук. вид. / [авт. кол. : К. М. Бліщук, Є. М. Борщук, З. М. Бурик та ін.] ; за наук. ред. чл.-кор. НАН України, д-ра екон. наук, проф. В. С. Загорського. К. ; Львів : НАДУ, 2012. 476 с.

Конституційні засади економічної системи України : монографія / В.А. Устименко, Р.А. Джабраїлов, В.М. Кампо, Р.О. Коваленко, М.В. Савчин / НАН України. Ін-т економіко-правових досліджень. Донецьк : ТОВ «Юго-Восток», 2011. 258 с. URL: https://www.nas.gov.ua/text/pdfNews/Constitution_economics_book_IEPD_2011.pdf

Наукові статті

1. Блага В.В. Марченко І.Ю., Кобзарєва Г.Ю. Приватизація державного майна як шлях виходу з кризи. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2016. Вип.10. С.140-143. URL: <http://global-national.in.ua/archive/10-2016/30.pdf>
2. Жукова Л.Ж. Альтернативність економічного розвитку держави з погляду інституційного підходу перетворень. *Економічна теорія*. 2016 № 3. С.33-45. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecte_2016_2_4
3. Зюрь Д. В. Сутність та чинники розвитку економічної системи. *Державне будівництво*. 2016. № 2. С. 1-12. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/DeBu_2016_2_6
4. Кошик О.М., Легінькова Н.І. Фабрика Приватизація в Україні: ідеологія, реалізація, проблем. *Наукові праці Кіровоградського НТУ. Економічні науки*, 2011, вип. 20, ч. I. URL: <http://dspace.kntu.kr.ua/jspui/bitstream/123456789/485/1/14.pdf>

5. Лук'янихіна О.А. Вплив корупції як асоціального економічного явища на перспективи реалізації євроінтеграційних цілей України. *EUROPEAN INTEGRATION OF ECONOMICS, EDUCATION AND LAW: Proceedings of the International Scientific Conference*, March 22-23, 2018. Warsaw: BMT Eridia Sp. z o.o. Wydawnictwo Erida, 2018, p. 352.P.184-187 URL: <http://www.otei.odessa.ua/wp-content/uploads/2018/03/Warsawa-International-Conference-2018.pdf>
6. Лук'янихіна О.А. Рейдерство: причини та негативні наслідки для розвитку ринкового бізнес-середовища в Україні. *Сучасні проблеми правового, економічного та соціального розвитку держави* : тези доп. VII Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Харків, 30 лист. 2018 р.) / МБС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2018. С.259-261. URL: [file:///C:/Users/%D0%9E%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D0%B0/Downloads/Kharkivskyi%20natsionalnyi%20universytet%20vnutrishnikh%20sprav%2025%20rokiv%20do%20svidu%20ta%20pohliad%20u%20maibutnie 1994 2019.pdf](file:///C:/Users/%D0%9E%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D0%B0/Downloads/Kharkivskyi%20natsionalnyi%20universytet%20vnutrishnikh%20sprav%2025%20rokiv%20do%20svidu%20ta%20pohliad%20u%20maibutnie%201994%202019.pdf)
7. Матвієнко Р. О. Економічна система та її роль в організації регіонального простору: специфіка та елементи. *Розвиток продуктивних сил і регіональна економіка*. 2014. С. 152-155. URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMA GE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/ape_2013_5_18.pdf.
8. Міночка М. Н. Характеристика елементів системи «Інститут власності». Збірник наукових праць Національного університету державної податкової служби України, 2014. № 2. С. 118-131.
9. Мягких І.М. Особливості приватизаційних процесів та формування стратегії приватизації в Україні. *Економіка. Фінанси. Право*. 2013. №9. С.19-22. URL: http://ecfipr_2013_9_7.pdf

Інтернет-ресурси

Звіти фонду державного майна. URL: <http://www.spfu.gov.ua/ua/documents/docs-list/spf-reports.html>

Тема №4: Товарне виробництво. Теорії вартості та грошей **Семінарське заняття №4(д.ф.н.) Семінарське заняття № 2 (з.ф.н.).** **Товарне виробництво. Теорії вартості та грошей.**

Навчальна мета заняття: дослідити сутність, види, фактори розвитку товарного виробництва, грошей.

Час проведення 2 години (д.ф.н.), 2 год (з.ф.н.)

Навчальні питання

1. Загальні форми суспільного виробництва. Натуральне господарство і його місце в історичному розвитку суспільства.
2. Товарне виробництво і його роль в різних економічних системах.
 - 2.1. Виникнення, сутність і основні риси товарного виробництва.
 - 2.2. Просте, розвинуте й соціально-ринкове товарне виробництво, їх єдність і відмінності.
 - 2.3. Товар і його властивості. Двоїстий характер праці, втіленої у товарі.
 - 2.4. Класична трудова теорія вартості та її альтернативні концепції.
 - 2.5. Закон вартості, механізм його дії та функції
3. Гроші: історія і сучасність.
 - 3.1. Марксистська теорія еволюції форм вартості і виникнення грошей. Альтернативні політекономічні концепції походження грошей.
 - 3.2. Системна сутність і функції грошей. Історичні форми грошей.
 - 3.3. Грошова система і сучасні зміни у грошовому обігу.

3.4. Закони грошового обігу і методи його регулювання.

Методичні вказівки

При розгляді першого питання потрібно приділити увагу поняттям загальні форми суспільного виробництва; умови перетворення натурального господарства в товарне; основні риси і форми натурального і товарного виробництва; безпосередньо суспільне виробництво.

Друге питання потрібно розглядати, включаючи такі поняття: продукт праці; натуральний продукт; товар і його властивості; двоїстий характер праці, втіленої в товарі; конкретна і абстрактна праця; Приватна і суспільна праця. Важливо зупинитися на продуктивності праці й інтенсивності праці, розглянути просту і складну працю. Важливу увагу потрібно приділити закону вартості та його ролі у розвитку товарного виробництва, розглянути альтернативні теорії вартості. Еволюційний розвиток форми вартості. Відносна і еквівалентна форма вартості.

Третє питання теми потрібно розглядати, виходячи із історії виникнення грошей та визначення їх суті. Виходячи із питань теми, важливим є дослідження арксистської теорії еволюції форм вартості і виникнення грошей, а також альтернативних політекономічних концепцій походження грошей. Необхідно визначити функції грошей, як вони еволюціонували (металеві, паперові, банківські, електронні), фкі переваги і недоліки різних видів грошей.

Потрібно дослідити, що таке грошова система, які вони існують, що входить до поняття "грошова система", які фактори впливають і формують сучасні зміни у грошовому обігу. Також потрібно зупинитись на законах грошового обігу (рівняння І.Фішера) і методах його регулювання, сучасні зміни у грошовому обігу.

Питання цільових виступів.

1. Просте, розвинуте й соціально-ринкове товарне виробництво, їх єдність і відмінності.
2. Гроші: сутність, види, історія виникнення.
3. Тіньові товари і послуги, їх особливості та основні напрямки протидії їх розповсюдженню.
4. Сутність, структура і особливості механізму функціонування ринку капіталу.

Теми рефератів

1. Альтернативні концепції теорії вартості.
2. Закон вартості та його вплив на підприємницьку діяльність.
3. Історія українських грошей і грошова реформа в Україні.
4. Грошові системи світу.
5. Природа сучасних змін у грошовому обігу.

Словник термінів до теми 4

Товарне виробництво, товар, послуга, вартість, мінова вартість, споживна вартість, закон вартості, трудова теорія вартості, маржиналістська концепція граничної корисності, концепція вартості А.Маршалла, гроші, історичні форми грошей: товарні гроші, монетні гроші, паперові гроші, кредитні гроші, електронні гроші, біметалізм, монометалізм, функції грошей, грошова система, грошовий обіг, грошова маса, закон кількості грошей, рівняння І.Фішера, емісія грошей.

Література до теми 4:

Основна: (Мочерний С.В. та ін., 2001), с.80-113; (Рибалкін В.О. та ін., 2002), с.77-109; (Камінська Т.М., 2018), С.56-66, (Чухно А. А., 2010), с. 160-175

Додаткова: (Шевченко, 2016).

Наукові статті:

- 1 Бандура О.В. Ефективність монетарної (регуляторної) політики та стале зростання. *Економічна теорія*. 2017. № 1. URL: <https://doi.org/10.15407/etet2017.01.077>

- 2 Безух О. Товар і майнові відносини в умовах економічної конкуренції. *Підприємництво господарство і право*. 2017. № 4. С.54-58. URL: <http://pgp-journal.kiev.ua/archive/2017/4/12.pdf>
- 3 Іванів Н. І. Теорія походження грошей. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. 2015. №1. С.118-122. URL: http://www.lj.kherson.ua/2015/pravo02/part_1/30.pdf
- 4 **Литвинова О. Н.**, Панчишин Н. Я., Коломийчук В. С. Товарна організація виробництва в ракурсі сучасної системи охорони здоров'я. *Вісник соціальної гігієни та організації охорони здоров'я України*. 2014. № 4. С. 64-65. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VSG_2013_4_15
- 5 Мардус Н. Ю. Процес товарно-грошових відносин у концепції дослідження внутрішнього ринку товарів. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2018. Випуск 17, частина 1. С.149-152 URL: http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/17_1_2018ua/35.pdf
- 6 Пшик Б.І. Сучасні напрями дослідження у сфері управління стійкістю грошового обігу: методологічний аспект. 2018. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/2_2018/8.pdf
- 7 Рябініна Л. М. Проблеми використання теорії сучасних грошей-нетовар на практиці. *Вісник соціально-економічних досліджень*. 2016. № 1. С. 255-266. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vsed_2016_1_30
- 8 Степаненко С. С. Пріоритетне значення товарного виробництва для стабільного розвитку та подолання кризових явищ в економіці. *Вісник Національної академії державного управління*. С.252-258. URL: <http://visnyk.academy.gov.ua>
- 9 Тенденції тіньової економіки в Україні у січні-вересні 2018 року. URL: <http://www.me.gov.ua/Documents/List?lang=uk-UA&id=e384c5a7-6533-4ab6-b56f-50e5243eb15a&tag=TendentsiiTinovoiEkonomiki>
- 10 Тимчишин-Чемерис Ю. В. Вплив еволюційних процесів на форми грошей. *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука»*. 2017. № 1. С. 132-138. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/mnj_2017_1\(2\)_28](http://nbuv.gov.ua/UJRN/mnj_2017_1(2)_28).
- 11 Шевченко Л.С. Нематеріальна економіка та управління формуванням і використанням інтелектуального капіталу. *Вісник Національного університету "Юридична академія України імені Ярослава Мудрого"*. Серія: Економічна теорія та право. 2013. № 3. С. 217-351. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vnyua_etp_2013_3_25

Тема №6: Ринок як економічна форма організації функціонування економіки

Семінарське заняття №5 (д.ф.н.). Ринок як економічна форма організації функціонування економіки.

Навчальна мета заняття: дослідити сутність, види та моделі ринку, його структуру та інфраструктуру. Дослідити сутність, понять попит і пропозиція, їх детермінанти, закони попиту і пропозиції, їх графічне зображення і сутність.

Час проведення 2 години. (д.ф.н.). Навчальні питання:

1. Сутність і розвиток теорії ринку.
 - 1.1. Необхідність і сутність ринку, його суб'єкти та об'єкти.
 - 1.2. Функції ринку.
 - 1.3. Умови функціонування і шляхи переходу до ринку.
2. Система і структура ринку.
 - 2.1. Типи і моделі ринків.
 - 2.2. Класифікація і коротка характеристика основних видів ринку.

- 2.3. Інфраструктура сучасного ринку: сутність, функції та основні елементні блоки.
3. Теорія попиту.
 - 3.1. Економічна природа попиту та його детермінанти.
 - 3.2. Закон попиту та його графічне вираження.
4. Теорія пропозиції.
 - 4.1. Економічна природа пропозиції та її детермінанти.
 - 4.2. Закон пропозиції та його графічне вираження.
 - 4.3. Взаємодія попиту і пропозиції: кон'юнктура ринку. Закон попиту і пропозиції. Ринкова рівновага.
5. Цінова еластичність попиту і пропозиції та її основні моделі.

Методичні вказівки

Перше питання передбачає дослідження факторів, які обумовили необхідність, сутність і етапи становлення ринкових відносин. Потрібно визначити основні ознаки ринку та умови його існування. Які існують альтернативні теорії визначення поняття ринок, ринкові відносини. Функції ринку.

Друге питання передбачає вивчення системи і структури ринку: типи, моделі і види. Сучасний ринок та його характеристика. Інфраструктура ринку, її функції та основні елементні блоки. Шляхи та моделі ринкових перетворень. Особливості створення ринкових основ в економіці України. Роль ринку в реалізації підприємницької діяльності. Кримінальні форми ринкових відносин та шляхи боротьби з ними.

Третє питання вимагає від студентів розглянути закон і криву попиту (графічне зображення закону попиту), дослідити фактори, які впливають на попит (детермінанти попиту), види попиту. Ефекти доходу і заміщення. Парадокс Гіффена.

При підготовці четвертого питання необхідно розібратися в сутності поняття пропозиція, розглянути закон і криву пропозиції (графічне зображення закону пропозиції), дослідити фактори (детермінанти пропозиції), які впливають на пропозицію.

Студенти повинні вивчати, розібравшись у поняттях попит і пропозиція. У цьому випадку вони здатні розібратися у взаємодії (законі) попиту і пропозиції. Також є важливими для вивчення кон'юнктура ринку, типи її якісної визначеності, ринкова рівновага, рівноважна ціна. Студент повинен розуміти, яким чином впливає зміна пропозиції і попиту на рівноважну ціну.

У п'ятому питанні студент повинен розібратися у сутності понять еластичність попиту та пропозиції, які види еластичності попиту та пропозиції існують, як їх розрахувати і як трактувати значення показників еластичності.

Питання цільових виступів.

1. Багатокритеріальний характер поняття системи і структури ринку.
2. Еволюція наукових поглядів на ринок як економічну категорію.
3. Товарна біржа: сутність, функції, види та механізм діяльності.
4. Економічний закон конкуренції.

Теми рефератів до теми 6

1. Еволюція наукових поглядів на ринок як економічну категорію.
2. Сучасні моделі економіки ринкового типу.
3. Співвідношення права, моралі і етики в ринкових відносинах.
4. Концепція „економіки пропозиції”.
5. Закони попиту і пропозиції та їх вплив на підприємницьку діяльність.
6. Ринкова рівновага. Закон Вальраса і закон Сея.

Словник термінів до теми 6

Інфраструктура ринку, товарна біржа, фондова біржа, аудиторська компанія, консалтингова фірма, торгово-промислова палата, холдингові компанії, брокерські компанії, соціально-орієнтована ринкова економіка.

Кон'юнктура ринку, попит, ціна попиту, детермінанти попиту, Ефекти доходу і заміщення. Парадокс Гіффена. пропозиція, ціна пропозиції, детермінанти пропозиції, закон попиту, закон пропозиції, еластичність попиту, еластичність пропозиції, ринкова рівновага, цінова еластичність попиту, цінова еластичність пропозиції.

Література:

Нормативна – 3, 7, 12, 20, 21, 44.

Основна О1(Ларіна Т.Ф., Павленко Н.В., Прокопенко В.Ю. та ін., 2015), С.91-96;

(Чухно А. А., 2010.), С. 29-44; (Камінська Т. М., 2018), с.66-74..

Додаткова Д(за заг. ред. Л.С. Шевченко, 2016), С.197-210.

Наукові статті:

1. Бандура О.В. Загальна модель економічних циклів – модель кумулятивної неефективності ринків. *Економічна теорія*. 2016. № 1. С. 86-100. URL: <https://doi.org/10.15407/etet2016.01.086>
2. Безух О. Товар і майнові відносини в умовах економічної конкуренції. *Підприємництво господарство і право*. 2017. № 4. С.54-58. URL: <http://pgp-journal.kiev.ua/archive/2017/4/12.pdf>
3. Захарченко В.І., Балахонова О.В., Бондаренко О.В. Досвід освоєння ринкових механізмів функціонування соціальної економіки. *Економіка: реалії часу*. 2013. №1(6). С.127-135. URL: <https://economics.net.ua/files/archive/2013/No1/127-135.pdf>
4. Клевчік. Л.Л. Особливості впливу розвитку ринку економічної інформації на суспільне виробництво. *Молодий вчений*. 2015. № 5(1). С. 159-162. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2015_5\(1\)_39](http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2015_5(1)_39)
5. Котова М.В. Задорожнюк В.С. Трансформація фондового ринку України в умовах світової глобалізації. *Економіка: реалії часу*. 2013. №1(6). С.153-157
6. Лук'янихіна О.А. Рейдерство: причини та негативні наслідки для розвитку ринкового бізнес-середовища в Україні. *Сучасні проблеми правового, економічного та соціального розвитку держави : тези доп. VII Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Харків, 30 лист. 2018 р.) / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ*. Харків, 2018. С.259-261. URL: file:///C:/Users/%D0%9E%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D0%B0/Downloads/Kharkivskyi%20natsionalnyi%20universytet%20vnutrishnikh%20sprav%2025%20rokiv%20do%20svidu%20ta%20pohliad%20u%20maibutnie_1994_2019.pdf
7. Мардус Н. Ю. Процес товарно-грошових відносин у концепції дослідження внутрішнього ринку товарів. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2018. Випуск 17, частина 1. С.149-152 URL: http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/17_1_2018ua/35.pdf
8. Свердан М. М. Ринкова економіка та засоби забезпечення ефективності її функціонування. *Вісник [Київського інституту бізнесу та технологій]*. 2014. Вип.3. С. 97-101 URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vkib_2014_3_20
9. Яхно Т. П., Шимановська-Діанич Л. М. Теорії добробуту як теоретичне підґрунтя для визначення сутності сучасного споживчого ринку. *Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України*. 2018. Випуск 3 (131). С. 140-146. URL: [http://ird.gov.ua/sep/sep20183\(131\)/sep20183\(131\)_140_YakhnoT,ShymanovskaDianychL.pdf](http://ird.gov.ua/sep/sep20183(131)/sep20183(131)_140_YakhnoT,ShymanovskaDianychL.pdf)

Тема №7: Конкуренція і монополія.
Семінарське заняття №6(д.ф.н.). Конкуренція і монополія.

Навчальна мета заняття: дослідити сутність, види конкуренції і монополії їх значення для розвитку ринкової економіки.

Час проведення 2 години (д.ф.н.).

Навчальні питання:

1. Конкуренція у ринковій економіці.
 - 1.1. Конкуренція як категорія , її функції. Економічний закон конкуренції.
 - 1.2. Основні види і форми конкуренції.
 - 1.3. Сучасні методи конкурентної боротьби
2. Монополія як антипод конкуренції.
 - 2.1. Сучасні організаційні форми монополістичних об'єднань у промисловості.
 - 2.2 Антимонопольне законодавство і регулювання ринкової економіки.
 - 2.3 Кримінальні методи недобросовісної конкуренції і монополізму та засоби боротьби з ними.

Методичні вказівки

При підготовці першого питання необхідно розібратися в сутності конкуренції, визначити її роль в розвитку економіки. Потрібно знати закон конкуренції, його функції і вміти наводити приклади його прояву. Потрібно знати основні види, форми та методи конкуренції, їх характеристики (за економічними суб'єктами суперництва, за станом (моделлю) ринку, за сферами суперництва, за методами суперництва, за механізмом боротьби, за формами ділової практики). Сучасні методи конкурентної боротьби.

Вивчення другого питання потрібно починати із дослідження історичних тенденцій та причин монополізації. Також необхідно зрозуміти і вивчити сутність монополії та її класифікацію: типи, види і форми; стійкі форми сучасних монополістичних об'єднань: картель, синдикат, трест, концерн, конгломерат.

Необхідно розібратися в антимонопольному законодавстві і методах захисту конкуренції. Потрібно дослідити особливості антимонопольної політики та демонополізації в Україні. Важливим є вивчення світового досвіду антимонопольного законодавства.

Останнє питання вимагає від студентів опрацювання матеріалів, які б дали можливість обговорити кримінальні методи недобросовісної конкуренції і монополізму та засоби боротьби з ними, як то рейдерство.

Питання цільових виступів.

1. Антимонопольне законодавство України
2. Конкурентоспроможність; сутність, фактори, методи оцінювання
3. Особливості формування ринкових відносин і концепція соціально-ринкової економіки в Україні.

Реферати до теми 7

1. Концепція конкурентних переваг Портера.
2. Антимонопольний комітет і регулювання захисту конкуренції в Україні.
3. Особливості монополізації економіки в сучасних умовах.
4. Рейдерство як метод недобросовісної конкуренції: причини виникнення та механізми боротьби.

Словник термінів до теми 7

Конкуренція, закон конкуренції. Основні види конкуренції за сферами суперництва (внутрішньогалузева, міжгалузева), за методами суперництва (предметна, видова, функціональна), за механізмом боротьби (цінова та нецінова), за формами ділової

практики (цивілізована та нецивілізована). Моделі досконалої та недосконалої конкуренції (монополістична конкуренція, олігополія, чиста монополія), олігопсонія, монопсонія, монополізм, форми монополізму (картель, синдикат, концерн, трест, конгломерат), антимонопольна політика, антимонопольний комітет конкурентоспроможність продукції, конкурентоспроможність підприємства, конкурентоспроможність країни, рейдерство.

Література:

Основна: Нормативна – 3, 7, 8, 20, 21, 31, 44.

О1(Ларіна Т.Ф., Павленко Н.В., Прокопенко В.Ю. та ін., 2015), С.63-70; О4 (Чухно А.А., 2010), С.467-490,

Д(за заг. ред. Л.С. Шевченко, 2016), С.121-129.

Наукові статті:

10. Безух О. Товар і майнові відносини в умовах економічної конкуренції. *Підприємництво господарство і право*. 2017. № 4. С.54-58. URL: <http://pgp-journal.kiev.ua/archive/2017/4/12.pdf>
11. Лагутін, Василь Монополія та конкурентна політика: політико-економічні проблеми. *Економічна теорія*. 2015. № 4. С.89-96.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. <https://amcu.gov.ua/--> офіційний сайт антимонопольного комітету України

Тема №8: Підприємництво. Фірма в системі ринкових відносин

Семінарське заняття № 7 (д.ф.н.). Підприємництво. Фірма в системі ринкових відносин

Навчальна мета заняття: дослідити сутність, умови функціонування та розвитку підприємництва та фірми.

Час проведення 2 години (д.ф.н.).

Навчальні питання:

1. Сутність, функції, принципи і умови існування підприємництва (за Господарським кодексом).
2. Господарсько-правові суб'єкти, об'єкти і види підприємництва. Сутність, функції і класифікація підприємств (фірм) як основної ланки економіки.
3. Основні організаційно-правові форми підприємств (фірм) (за Господарським кодексом) та принципи їх діяльності.
4. Капітал фірми як матеріальна основа підприємницької діяльності.
5. Основний і оборотний капітал, основні і оборотні засоби. Фізичний та моральний знос. Амортизація. Норма амортизації.

Методичні вказівки

Вивчення першого і другого питання повинно включати такі складові: сутність, умови та функції підприємництва організаційно-економічні форми підприємництва; суб'єкти, об'єкти та види підприємництва. Конституційне забезпечення права підприємницької діяльності в Україні.

Третє питання присвячене вивченню фірми як головної структурної ланки підприємницької діяльності. Досліджується сутність та основні ознаки фірми; класифікація фірм за формами власності, видами та характером господарської діяльності, організаційно-правовими формами, розміром.

Розгляд четвертого питання включає вивчення поняття капіталу фірми як матеріальної основи підприємницької діяльності. В цьому ж питанні розглядається

кругообіг і обіг підприємницького капіталу. Три стадії і три функціональні форми кругообігу промислового капіталу. Сутність, час і швидкість обороту капіталу.

П'яте питання стосується класифікації капіталу фірми. Основний і оборотний капітал, основні і оборотні засоби. Фізичний та моральний знос. Амортизація. Норма амортизації. Показники ефективного використання капіталу фірми.

Питання цільових виступів.

1. Кругооборот підприємницького капіталу, три його стадії і функціональні форми. Сутність, час і швидкість обороту капіталу.
2. Ресурси фірми: класифікація, ефективність їх використання.
3. Роль корпорацій у розвитку економіки України.
4. Місце і роль домашніх господарств у ринково-підприємницькій системі.
5. Особливості кримінальної діяльності фірми: сутність, форми і шляхи протидії.

Теми рефератів до теми №8:

1. Фірма як економічний інститут ринкової економіки.
2. Світовий досвід і проблеми розвитку малого та середнього бізнесу в Україні.
3. Управління фірмою (менеджмент): сутність, методи, функції.
4. Корпоративний капітал та його форми.

Словник: підприємництво, соціальне підприємництво, підприємство, корпорація, основний і оборотний капітал, основні і оборотні засоби, фізичний знос капіталу, моральний знос капіталу, амортизація, норма амортизації, менеджмент, маркетинг, ресурси фірми.

Література:

Нормативна: 3,7.

Основна: О1(Ларіна Т.Ф., Павленко Н.В., Прокопенко В.Ю. та ін., 2015), С.109-116; (Камінська Т.М., 2018), с.99-105, (Чухно А.А., 2010), с. 268-297.

Д(Мацелюх Н. П. та ін., 2019), с.114-163, с.197-200, с. 285-290; Д(Підприємництво, 2018), с.16-35, 304-324; Д(за заг. ред. Л.С. Шевченко, 2016), С.153-158; (Економіка підприємства, 2017)

Наукові статті:.

1. Дюк А. А. Еволюція теоретичних положень концепції соціального підприємництва / А. А. Дюк // Науковий вісник Чернівецького університету. Економіка. 2019. Вип. 809. С. 3-10. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvchu_ec_2019_809_3
2. . Йолтуховська О. Ю. Сутність поняття "капітал": історичний аспект. Причорноморські економічні студії. 2016. Вип. 3. С. 8-12. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bses_2016_3_4.
3. Івченко Л. В., Удовик Н.Л. Власний капітал: джерела формування та функції. Молодий вчений. 2016. № 1(1). С. 55-59. http://nbuv.gov.ua/UJRN/Tpdu_2011_2_30. [http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2016_1\(1\)_1_5](http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2016_1(1)_1_5)
4. Копитко М. І. Особливості процесу тіньової діяльності промислових підприємств. Актуальні проблеми економіки. 2013. № 9. С. 102-107. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/ape_2013_9_16.pdf
5. Купчак Б.Ф. Підприємництво: суть та умови здійснення. Науковий вісник НЛТУ України. 2011. Вип. 21.2. С. 243-249. URL: http://www.nbuv.gov.ua/portal/chem_biol/nvntu/21_2/243_Kup.pdf
6. Лазебник Л. Л. Оновлення основних засобів в Україні: проблеми їх амортизації та використання. Економіка України. 2018. №8. С. 62-74.

7. Магас В. М. Підприємництво та конкуренція – основні чинники розкриття економічного потенціалу суспільства. *Економічна теорія*. 2019. № 2. С. 44-56. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecte_2019_2_5.
8. Мазуров С.А. Сутність поняття "робоче місце" на мікро- та макрорівнях економіки *Ринок праці та зайнятість населення*. 2016. № 1. С. 41-45. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/rpzn_2016_1_11
9. Мельник О. В. Результативність управління капіталом вітчизняних промислових підприємств. *Бізнес-навігатор*. 2019. Вип. 6. С. 104-109.: URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bnav_2019_6_20.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

2. <https://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA> – офіційний сайт Міністерства економіки
3. <http://www.ukrstat.gov.ua> – офіційний сай Державної служби статистики України.

Тема №9: Витрати виробництва, ціна і прибуток

Семінарське заняття № 8 (д.ф.н.) Витрати виробництва, ціна і прибуток

Навчальна мета заняття: сутність і класифікацію витрат та прибутку, шляхи їх оптимізації.

Час проведення 2 години (д.ф.н.,

Навчальні питання:

1. Економічний зміст суспільних та індивідуальних витрат виробництва за марксистською теорією. Собівартість.
2. Сутність і класифікація економічних витрат в „Економікс”.
3. Сутність прибутку як економічної категорії. Альтернативні теорії прибутку.
4. Бухгалтерський, економічний (чистий) і нормальний прибуток.
5. Норма і маса прибутку, рентабельність виробництва. Правило максимізації прибутку.
6. Ціна: види, методи ціноутворення в ринкових структурах

Методичні вказівки

Вивчення першого питання повинно включати дослідження сутності витрат виробництва як передумови виробництва. Потрібно розглянути економічний зміст суспільних та індивідуальних витрат виробництва; собівартість продукції, її структуру та шляхи зниження.

При вивченні другого питання потрібно зупинитися на класифікації витрат виробництва в „Економікс”. Явні (зовнішні) бухгалтерські витрати і неявні (внутрішні) витрати. Постійні і змінні витрати. Економічні (вмінні) або альтернативні витрати. Середні і граничні витрати виробництва. Закон спадної віддачі і правило найменших витрат.

Дослідження третього питання повинно включати поняття прибуток як економічної категорії. Важливо розглянути альтернативні теорії прибутку; види прибутку; середній і монополю високий прибуток.

Четверте питання студенти повинні починати із дослідження бухгалтерського прибутку, а зрозумівши, як він формується, перейти до поняття нормальний і економічний прибуток. Балансовий і чистий прибуток. Розподіл прибутку. Підприємницький дохід. Також потрібно поговорити про джерела і шляхи формування і отримання кримінальних прибутків, шляхи боротьби з ними

П'яте питання зосереджене на дослідженні понять норма і маса прибутку, факторів, що впливають на їх величину. Також студенти повинні зрозуміти і запам'ятати, як розраховується рентабельність.

У шостому питанні розглядаються ціна та її види, методи ціноутворення в ринкових структурах. Лібералізація і державне регулювання цін.

Питання цільових виступів.

1. Закон спадної віддачі і правило найменших витрат.

2. Механізм утворення прибутку в умовах внутрігалузевої, міжгалузевої та монопольної конкуренції.

Теми рефератів до теми №9:

1. Класифікація витрат виробництва в „Економікс”.
2. Альтернативні теорії прибутку.
3. Ціна та ціноутворення у ринковій економіці.
4. Лібералізація і державне регулювання цін: за і проти.

Словник: витрати виробництва прибуток, бухгалтерський, економічний (чистий) та нормальний прибуток, підприємницький дохід, норма і маса прибутку, явні (зовнішні) бухгалтерські витрати і неявні (внутрішні) витрати, постійні і змінні витрати, економічні (вмінені) або альтернативні витрати, середні і граничні витрати виробництва, закон спадної віддачі і правило найменших витрат, ціна, собівартість, рентабельність, лібералізація цін, державне регулювання цін, методи ціноутворення.

Література:

Про ціни і ціноутворення: Закон України № 5007-VI від 21.06.2012. *Відомості Верховної Ради України*. 2013. № 19-20 (17.05.2013). Ст. 190 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5007-17#Text>

Основна

О1(Ларіна Т.Ф., Павленко Н.В., Прокопенко В.Ю. та ін., 2015), С.Д(Мацелюх Н. П. та ін., 2019), с.190-195, с.116-132; (Камінська Т.М., 2018), с. 297-31, (Чухно А. А., 2010.), с. 297-311

Додаткова: Д (Підприємництво, 2018), с.16-35, 304-324; Д(за заг. ред. Л.С. Шевченко, 2016), С.159-17. Д7(Економіка підприємства, 2017), Д22 (Соціальне підприємництво, 2017)

Наукові статті:

1. Луніна І. О., Білоусова О. С. Реформування податку на прибуток підприємств у контексті забезпечення стійкості державних фінансів. *Економіка України*. 2018. №7. С. 46-58.

Тема №10: Ринок праці. Заробітна плата

Семінарське заняття №9. Ринок праці . Заробітна плата (д.ф.н.)

Семінарське заняття №3. Ринок праці . Заробітна плата (з.ф.н.)

Навчальна мета заняття: дослідити сутність ринку праці фактори, які впливають на його функціонування.

Час проведення 2 години.

Навчальні питання:

1. Робоча сила як товар, її вартість і споживча вартість.
2. Ринок праці, його сутність і функції, загальна характеристика і структура, особливості механізму функціонування.
3. Зайнятість і безробіття та їх форми.
4. Біржа робочої сили і механізм її функціонування. Особливості формування національного ринку праці і державна служба зайнятості в Україні.
5. Сутність, функції та види заробітної плати. Форми і системи заробітної плати.
6. Розподіл як економічна категорія. Диференціація та фактори, що визначають величину заробітної плати.

Методичні вказівки

Розглядаючи перше питання семінару, студент повинен дослідити поняття товар як робоча сила, його фактори: вартість, споживча вартість. Еволюція відносин між працею і капіталом.

Друге питання семінару включає вивчення сутності, специфіки і структури ринку праці та механізму його функціонування.

Вивчаючи третє питання, потрібно приділити увагу таким економічним поняттям як зайнятість та безробіття.

Четверте питання присвячене дослідженню сутності біржі робочої сили та механізму її діяльності. Особливості формування національного ринку праці в Україні. Регулювання ринку праці в Україні. Ринок кримінального використання праці.

При розгляді п'ятого питання необхідно дослідити сутність і функції заробітної плати. Теорії заробітної плати. Види заробітної плати. Номінальна і реальна заробітна плата. Форми і система заробітної плати. Фактори, що впливають на заробітну плату на ринках праці.

Останнє питання передбачає з'ясування причин диференціації заробітної плати. Основні напрямки вдосконалення заробітної плати і трудових відносин у сучасних умовах. Тінізація заробітної плати, шляхи її протидії та легалізації.

Питання цільових виступів.

1. Особливості механізму функціонування ринку праці: попит, пропозиція і ціна. “Ефект доходу” і “ефект заміщення” на ринку праці.
2. Зайнятість і безробіття та їх форми. Крива Філіпса, закон Оукена і соціальні наслідки безробіття.
3. Ринок кримінального використання праці.
4. Рівень і якість життя та бідність.

Темати рефератів

1. Механізм виникнення і функціонування ринку праці в Україні.
2. Динаміка рівня життя в Україні у ХХІ столітті та система показників його оцінки.
3. Державна політика зайнятості та соціальний захист населення.
4. Японський досвід довічного наймання робочої сили.

Словник: безробіття, зайнятість, рівень безробіття, природне» (соціальне) безробіття, приховане безробіття, добровільне безробіття, вимушене безробіття, соціально-економічні наслідки безробіття, соціальна політика, соціальний захист у разі настання безробіття, Закон Оукена, державна політика у сфері зайнятості, біржа праці, її функції.

Сутність заробітної плати, функції заробітної плати, структура заробітної плати (основна з/пл, додаткова з/пл, інші заохочувальні та компенсаційні виплати), види заробітної плати. Номінальна і реальна заробітна плата. Форми заробітної плати. (погодинна і відрядна), системи заробітної плати, тарифна система, мінімальна заробітна плата, прожитковий мінімум.

Література: Нормативна:

1. Конституція України: Закон України від 28.06.1996. № 254к/96-ВР. // База даних (БД) «Законодавство України» / Верховна Рада (ВР) України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
2. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття: Закон України № 1533-III від 02.03.2000. *Відомості Верховної Ради України*. 2000. № 22 (02.06.2000). Ст.171. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1533-14#Text>
3. Про зайнятість населення: Закон України № 5067-VI від 05.07.2012. *Відомості Верховної Ради України*. 2013. № 24 (14.06.2013). Ст. 243. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5067-17#Text>

4. Про оплату праці : Закон України № 108/95 від 24 березня 1995 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1995. № 17(25.04.1995). Ст.121 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/108/95-%D0%B2%D1%80#Text>
5. Про прожитковий мінімум: Закон України №966-XIV від 15.07.99 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/966-14>
Основна: 1-4, О1(Ларіна Т.Ф., Павленко Н.В., Прокопенко В.Ю. та ін., 2015), С.96-98, 99-101; (Камінська Т. М., 2018) С.115-119., (Чухно А. А., 2010). С. 318-356.
Додаткова: Д (Каліна А.В., 2015), с. 115-131; Д(за заг. ред. Л.С. Шевченко, 2016), С.178-195, (Людський розвиток в Україні..., 2019)
Наукові статті
1. Баришнікова О.Є. Ринок праці: тенденції та особливості розвитку. *Ефективна економіка* 2015. № 12.С. 22-25. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua>
2. В. О. Лук'янихін, О. А. Лук'янихіна, А. Ю. Андрєєв, М. І. Діденко Міграційні виклики на Європейському ринку праці в умовах війни. *Інвестиції: практика та досвід*. № 24, 2022. С.58-64.DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2022.24.58>
3. Вороніна А.В. Проблеми та перспективи розвитку ринку праці в Україні. *Молодий вчений*. 2015. № 2 (17). С.167-170. URL: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2015/2/39.pdf>
4. Єсінова Н. І. Сучасні проблеми якості трудового життя населення України. *Економічна стратегія і перспективи розвитку сфери торгівлі та послуг*. 2018. Вип. 2. С. 165-171. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/esprstp_2018_2_16
5. Качний О.С., Шапоренко Д.Е.Механізм регулювання ринку праці в Україні. *Теорія та практика державного управління*. 2011. Вип. 2. http://nbuv.gov.ua/UJRN/Tpdu_2011_2_30.
6. Лібанова Е. Нерівність в українському суспільстві: витоки та сучасність. *Економіка України*. 2014. N 3. С. 4-19. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/EkUk_2014_3_2
7. Мазуров С.А. Сутність поняття "робоче місце" на мікро- та макрорівнях економіки *Ринок праці та зайнятість населення*. 2016. № 1. С. 41-45. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/rpzn_2016_1_11
8. Михайлова Ю.Г., Самоєнкова О. В. Аналіз динаміки середньої заробітної плати в Україні. *Статистика – інструмент соціально- економічних досліджень : збірник наукових студентських праць*. Випуск 3. Частина І. Одеса, ОНЕУ. 2017. С. 106-113 Кошук Т. URL: <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/6560/1/Аналіз%20динаміки%20середньої%20заробітної%20плати%20в%20Україні.PDF>
9. Пігуль В. В. Стан сучасного ринку праці України. *Економічний вісник Національного технічного університету України "Київський політехнічний інститут"*. 2016. № 13. С. 174-179. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/evntukpi_2016_13_27.
10. Риндзак О. Т. Інгібування міграційних втрат людського потенціалу України. *Економіка України*. 2019. № 9-10. С. 79-91.
11. Сьомченко В. В. Засипко К. О. Заробітна плата як соціально-економічна категорія. *Вісник Запорізького національного університету. Економічні науки*. 2016. № 1. С. 121-127. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vznu_eco_2016_1_17
12. Табанова А. І., Сало Я. В. Інноваційні форми зайнятості в сучасній економіці України. *Вчені записки Таврійського національного університету імені ВІ Вернадського. Серія: Економіка і управління*. 2019. №. 30 (69), № 1. С. 95-99. URL: http://econ.vernadskyjournals.in.ua/journals/2019/30_69_1/20.pdf

13. Федунчик Л. Г. Ринок праці в Україні: проблеми та напрями їх вирішення. *Ринок праці та зайнятість населення*. 2016. № 2. С. 31-34. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/rpzn_2016_2_8
14. Черкасов А. В., Родіонов О. В. Продуктивна зайнятість та соціальний розвиток України: стан та перспективи. *Ринок праці та зайнятість населення*. 2016. № 1. С. 25-29. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/rpzn_2016_1_7
15. Цимбал Л. І. Інтелектуальний потенціал розвитку економіки в глобальному середовищі: український контекст. *Економіка України*. 2019. № 1. С. 34-46. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/EkUk_2019_1_4

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. <https://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA> – офіційний сайт Міністерства економіки
2. <http://www.ukrstat.gov.ua> – офіційний сай Державної служби статистики України.
3. <https://www.dcz.gov.ua> – Державний центр зайнятості
4. http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2016/rp/sz_br/sz_br_u/piprs_2016_u.htm -- Попит та пропозиція робочої сили у 2016 році.
5. <https://index.minfin.com.ua/labour/salary/index/>
6. <http://old2.niss.gov.ua> – Національний інститут стратегічних досліджень

Тема №11: Ринок землі Земельна рента

Семінарське заняття 10 (д.ф.н.). Ринок землі. Земельна рента

Навчальна мета заняття: дослідити сутність земельної ренти та ринку природних ресурсів, фактори, які впливають на його функціонування.

Час проведення 2 години (д.ф.н.).

Навчальні питання:

1. Природні ресурси як товар: їх роль і специфіка та механізм раціонального природокористування.
2. Аграрні відносини: сутність, особливості і структура.
3. Особливості ринку землі: попит, пропозиція і ціна. Проблеми формування національного ринку землі та його криміналізації в Україні.
4. Сутність і механізм утворення основних форм земельної ренти.
5. Формування, сутність, функції і структура агропромислового комплексу (АПК). Агропромислова інтеграція та її форми.
6. Ринок кримінального використання природних ресурсів.

Методичні вказівки

При підготовці першого питання необхідно розібратися в сутності природних ресурсів як товару, дослідити їх роль та специфіку. Раціональне природокористування.

Вивчення другого питання повинно бути присвячено дослідженню аграрних відносин, їх особливості та структури.

Третє питання включає вивчення таких понять як ринок землі: попит, пропозиція і ціна.

При вивченні четвертого питання потрібно зосередити увагу на сутності і механізмі утворення основних форм земельної ренти: диференціальної першого та другого роду, чистої економічної (абсолютної) та монопольної земельної ренти.

Вивчення четвертого питання повинно включати такі поняття як орендна плата, агропромисловий комплекс (АПК), його функції та структура. Також потрібно

вивчити теоретичні основи агробізнесу, дослідити особливості підприємницької діяльності в агропромисловому комплексі України.

Шосте питання потребує дослідження умов функціонування ринку кримінального привласнення і використання землі та інших природних ресурсів.

Питання цільових виступів.

1. Аграрні відносини: сутність, особливості і структура. Закон спадної родючості ґрунту.
2. Політекономічні концепції і формаційні види земельної ренти.
3. Історична доля земельної ренти.
4. Особливості агробізнесу та його сучасні організаційно-правові форми. Аграрна реформа в Україні.

Теми рефератів

1. Теорія земельної ренти.
2. Проблеми формування ринку землі в Україні.
3. Теоретичні основи агробізнесу і його розвиток в Україні.

Словник термінів до теми11

Природні ресурси як товар. Аграрні відносини. Ринок землі: попит, пропозиція і ціна. Земельна рента, диференціальна рента, монопольна рента, абсолютна рента, структура агропромислового комплексу, агропромислова інтеграція та її форми.

Література:

Нормативна: 1, 4, 5, 11, 23, 25, 27, 28, 31, 38, 40, 43.

Основна: 1-4, О1(Ларіна Т.Ф., Павленко Н.В., Прокопенко В.Ю. та ін., 2015), С.98-99.

Д(за заг. ред. Л.С. Шевченко, 2016), С.214-223

Наукові статті:

1. Кирилюк Є. М. Аграрний ринок як економічна категорія: сутнісні ознаки й особливості *«Агросвіт»*. 2011. №12. С.1-9. http://nbuv.gov.ua/UJRN/agrosvit_2011_12_2.
2. Кольоса Л.Л. Формування земельної ренти та особливості її перерозподілу в аграрній сфері. Формування ринкових відносин в Україні. №8 (183). 2016. С.57-60. URL: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/frvu_2016_8_16.pdf
3. Коробська А.О. Проблеми становлення ринкового обігу земель сільськогосподарського призначення в Україні. *Економіка АПК*. 2019. № 4. С. 106-115. URL: http://eapk.org.ua/sites/default/files/eapk/2019/04/eapk_2019_4_p_106_115.pdf
- Лихогруд О. М. Земельна рента та особливості її формування в умовах урбанізації. *Формування ринкових відносин в Україні*. 2016. № 2. С. 123-126 URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/frvu_2016_2_29
4. Кузнецова І. О. Продовольча безпека України: вектор розвитку. *Економіка України*. 2019. № 11-12. С. 60-76.
5. Пасемко Г. П. Проблема розподілу земельної ренти в сучасній економічній теорії. *Вісник Харківського національного аграрного університету ім. В. В. Докучаєва. Сер. : Економічні науки*. 2013. № 4. С. 46-56. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vkhna_ekon_2013_4_8
6. Савчин О.Я. Земельна рента як економічна категорія: ретроспектива і сучасні погляди. *Науковий вісник НЛТУ України*. 2010. Вип. 20.4. С. 257-261. URL: <file:///C:/Users/User/Desktop/zemelna-renta-yak-ekonomichna-kategoriya-retrospektiva-i-suchasni-poglyadi.pdf>
7. Сергій Бенедисюк, Юлія Янюк Перспективи запровадження ринку землі в Україні. *Юридична газета*. 2019. №33-34 (687-688). URL: <https://yur->

8. Солов'яненко Н. Земельна рента в сільському господарстві: методичні підходи до її визначення. *Землевпорядний вісник*. 2015. № 10. С. 40-43. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Zv_2015_10_11
9. Ступень Р.М. Сутність ринку земель сільськогосподарського призначення. *Економіка АПК*. 2015. № 9. С. 106-110. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/E_apk_2015_9_16
10. Ступень Р.М. Теоретико-методологічні засади формування та розподілу земельної ренти в аграрному секторі економіки. *Ефективна економіка*. 2017. №8. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=6858>

Тема №12: Відтворення й економічне зростання в національній економіці.
Семінарське заняття № 11 (д.ф.н.). Відтворення й економічне зростання в національній економіці

Навчальна мета заняття: дослідити механізм і умови відтворення й економічного зростання в національній економіці.

Час проведення 2 години (д.ф.н.).

Навчальні питання:

1. Національна економіка: сутність, структура й особливості.
2. Основні макроекономічні показники, їх сутність і методи обчислення.
3. Сутність і багатогранність процесу відтворення та його типи.
4. Економічне зростання: зміст, типи, чинники.
5. Економічна рівновага і циклічність економічного розвитку як прояв макроекономічної нестабільності. Антициклічне регулювання.
6. Економічні кризи: види, причини, сутність і шляхи подолання.
7. Інфляція: суть, причини, типологія і шляхи подолання інфляції. Антиінфляційна політика.

Методичні вказівки

Вивчення першого питання повинно включати такі поняття як національна економіка: сутність, структура та особливості, механізм функціонування.

Друге питання присвячене розгляду сучасних форм макроекономічних показників. Основні макроекономічні показники. Валовий внутрішній продукт. Валовий національний продукт. Національний дохід. Потрібно знати складові та методи обчислення. Номінальний та реальний ВВП. Дефлятор ВВП. Чинники зростання національного доходу. Фонд нагромадження і ефективність його використання.

При підготовці третього питання студенти повинні розібратися у змісті і багатогранності процесу суспільного відтворення, його функціональній, фазовій і типологічній структурі. Важливо розуміти, що НТР впливає на структурні зрушення в національній економіці.

Четверте питання семінару стосується поняття економічного зростання й економічного розвитку. Важливо знати методи вимірювання і чинники економічного зростання, класифікацію видів економічного зростання (екстенсивне, інтенсивне та змішане (реальне) економічне зростання) і механізм економічного зростання: ефекти мультиплікатора та акселератора.

У четвертому питанні потрібно розглянути основні теорії економічної рівноваги і циклічності. Економічний цикл і його фази. Середні і короткі цикли, „довгі хвили” М. Кондратьєва в економіці. Також потрібно приділити увагу формам і

методам державного антициклічного регулювання в Україні. Кримінальні фактори в економіці України як чинники економічної нестабільності і шляхи боротьби з ними.

П'яте питання передбачає вивчення економічних криз, їх сутності, видів, причин, і шляхів подолання. Особливості сучасних економічних криз і циклів. Причини, сутність і шляхи подолання економічної кризи в Україні.

Шосте питання передбачає розгляд інфляції як негативного макроекономічного соціально-економічного явища. Потрібно дослідити її суть, причини, типологію і шляхи подолання. Особливу увагу потрібно приділити антиінфляційній політиці в Україні.

Питання цільових виступів.

1. Середні і короткі цикли, „довгі хвилі” М. Кондратьєва в економіці.
2. Механізм економічного зростання: ефекти мультиплікатора та акселератора.
3. Економічні кризи – суть і значення для економіки.

Теми рефератів

1. Основні макроекономічні показники, їх сутність та методи обчислення.
2. Кримінальні фактори в економіці України як чинники економічної нестабільності і шляхи боротьби з ними.
3. Економічне зростання та проблеми збереження екологічного середовища в Україні.
4. Циклічність як форма економічного розвитку.
5. Інфляція в Україні: причини, види, шляхи подолання.

Словник:

Економічний цикл і його фази, економічне зростання (екстенсивне, інтенсивне та змішане (реальне) економічне зростання), економічний розвиток, економічний цикл, види економічних циклів (великі, середні(промислові), короткі), структура економічного циклу, економічна криза, особливості сучасних криз і циклів
валовий національний продукт, валовий внутрішній продукт, національний дохід, номінальний та реальний ВВП, дефлятор ВВП.

Інфляція, індекс цін, антиінфляційна політика, рівень інфляції, темп інфляції, типи інфляції: прихована, відкрита; помірна, галопуюча, гіперінфляція; інфляція попиту, інфляція пропозиції.

Література:

Нормативна: 45, 40.

Основна: О1(Ларіна Т.Ф., Павленко Н.В., Прокопенко В.Ю. та ін., 2015), С.132-169. Додаткова:.. (Економічна ефективність vs соціальна справедливість..., 2017), Д(Мацелюх Н. П. та ін., 2019), с.331-338

Наукові статті,

1. Бандура О.В. Загальна модель економічних циклів – модель кумулятивної неефективності ринків. *Економічна теорія*. 2016. № 1. С. 86-100. URL: <https://doi.org/10.15407/etet2016.01.086>
2. Жукова Л.Ж. Альтернативність економічного розвитку держави з погляду інституційного підходу перетворень. *Економічна теорія*. 2016. № 3. С.33-45. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecte_2016_2_4
3. Зюрь Д. В. Сутність та чинники розвитку економічної системи. Державне будівництво. 2016. № 2. С. 1-12. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/DeBu_2016_2_6

4. І.Є. Семенча, Ю.М. Калашнікова Інфляційні процеси в Україні: проблеми сьогодення та причини виникнення. *Вісник ХДУ Серія Економічні науки*. 2020. № 39. С. 97-101. URL: <http://ej.journal.kspu.edu/index.php/ej/article/view/676>:
5. Магас В. М. Підприємництво та конкуренція – основні чинники розкриття економічного потенціалу суспільства. *Економічна теорія*. 2019. № 2. С. 44-56. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecte_2019_2_5.
6. Москаленко, Олександра Загальноцивілізаційні чинники випереджаючого економічного розвитку. *Економічна теорія*. 2013. № 3. С. 16-32
7. Оголь Д. О. Економічне зростання: сутність, якість і стійкість. *Актуальні проблеми економіки*. 2015. №2. 67 – 72
8. Осецький В. Л. Кириченко Є. М. Людський капітал в структурі національного багатства країни. *Економічна теорія*. 2019. № 3. С. 29-44. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecte_2019_3_4.
9. Подлесна В. Г. Соціально-економічні цикли в умовах цифрової економіки. *Економічна теорія*. 2019. № 2. С. 29-43. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecte_2019_2_4.
10. Сидорович О. Ю. Інституціональні проблеми економічного розвитку. *Економічна теорія*. 2017. № 2. С. 19-33.
11. Сіденко В.Р. Методологічні засади аналізу глобальних кризових процесів. *Економічна теорія*. 2016. № 2. С.46- 63
12. Сімків Л. Є. Економічне зростання як індикатор якості економічних реформ. *Науковий вісник Мукачівського державного університету*. 2015. № 2. С. 66-69 URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvmdu_2015_2%281%29_13
13. Скрипниченко М. Макроекономічна збалансованість і критичні дисбаланси в економіці України. *Економіка України*. 2015. № 2. С. 4-23. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/EkUk_2015_2_2
14. Степаненко С. С. Пріоритетне значення товарного виробництва для стабільного розвитку та подолання кризових явищ в економіці. *Вісник Національної академії державного управління*. С.252-258. URL: <http://visnyk.academy.gov.ua>
15. Харазішвілі Ю. Світло і тінь економіки України: резерви зростання та модернізації. *Економіка України*. 2017. № 4. С. 22-46. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/EkUk_2017_4_3
16. Цимбал Л. І. Інтелектуальний потенціал розвитку економіки в глобальному середовищі: український контекст. *Економіка України*. 2019. № 1. С. 34-46. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/EkUk_2019_1_4

Тема №13: Господарський механізм, напрями і методи регулювання економіки.

Семінарське заняття 12 (д.ф.н.). Семінарське заняття 4 (з.ф.н.) Господарський механізм і державне регулювання економіки.

Навчальна мета заняття: дослідити структуру, складові господарського механізму і методи державного регулювання економіки.

Час проведення 2 години (д.ф.н., з.ф.н.).

Навчальні питання:

1. Господарський механізм: сутність, типи.
2. Сутність і функції державного регулювання ринкової економіки. Теорії (моделі) державного регулювання економіки.
3. Форми і методи державного регулювання ринкової економіки.
 - 3.1. Адміністративні (прямі) та економічні (непрямі) методи регулювання.
 - 3.2. Державне економічне програмування і планування.
5. Фінанси як економічна категорія, їх функції, суб'єкти і види фінансових відносин:

- 5.1. Сутність і функції фінансів.
- 5.2. Фінансова система та її структура.
5. Державний бюджет, його сутність, структура. Бюджетний дефіцит і державний борг.
6. Податки:
 - 6.1. Сутність і функції податків.
 - 6.2. Види податків та їх ставок. Крива Лаффера.
 - 6.3. Податкова система та її реформування в Україні.
7. Банки і банківська система, їх функції і види. Методи сучасної монетарної політики НБУ.
8. Державне регулювання цін, соціального захисту населення та його доходів.

Методичні вказівки

Перше питання потрібно вивчати, розглядаючи сутність, функції і структуру господарського механізму. Моделі господарського механізму: ринковий, державний і змішаний.

У другому питанні студенти вивчають теоретичні основи державного регулювання економіки. Функції держави в ринковій економіці: законодавча, стабілізуюча, розподільча. Потрібно знати, які завдання і напрямки випадають із кола інтересів ринку, внаслідок чого і виникають «провали ринку».

При вивченні третього питання потрібно досліджувати основні напрями, форми і методи державного регулювання економіки: адміністративні (прямі) і економічні (непрямі). Політика державного регулювання економіки: сутність і види. Грошово-кредитна політика. Податково-бюджетна політика. Структурна та інноваційна політика.

Готуючи відповідь на четверте питання, потрібно дослідити сутність, функції і структуру фінансової системи в суспільному відтворенні.

П'яте питання потрібно вивчати, розглядаючи поняття «державний бюджет» і «бюджетна політика» в Україні. Доходи і видатки державного бюджету. Бюджетний дефіцит і державний борг, шляхи їх подолання.

Вивчаючи шосте питання, студенти розбираються із такими поняттями як податкова система і податкова політика держави. Сутність податків, їх функції і класифікація. Крива Лаффера. Податкова реформа в Україні.

Сьоме питання стосується банківської системи. Потрібно дослідити таке: поняття банку, його функції і види. Операції і прибуток банків. Методи сучасної монетарної політики НБУ. Сучасну кредитну систему. Студенти досліджують сутність, функції і форми кредиту та його роль у розвитку макроекономічних процесів.

Восьме питання стосується вивчення таких процесів, як державне регулювання цін, соціальний захист населення та його доходів, потрібно звернути увагу на поняття рівня і якості життя, стратегії подолання бідності в Україні.

Питання цільових виступів.

1. Економічні функції держави.
2. Теорії (моделі) державного регулювання економіки.
3. Державне регулювання цін, соціального захисту населення та його доходів.
4. Операції і прибуток банків.
5. Захист банківської системи від кіберзлочинності.
6. Методи сучасної монетарної політики НБУ.

Теми рефератів

1. Модель ринкового саморегулювання економіки.
2. Господарський механізм змішаної економіки.
3. Кредит: сутність, функції і форми, роль у розвитку макроекономічних процесів.

4. Бюджетний дефіцит і державний борг: шляхи подолання.
5. Податкова реформа в Україні.
6. Проблема нерівності в розподілі доходів. Крива Лоренца та коефіцієнт Джині.
7. Рівень і якість життя та бідність. Стратегія подолання бідності в Україні
8. Соціальна політика в Україні.
9. Соціальне партнерство: досвід і проблеми.
7. Роль права в забезпеченні ефективності функціонування господарського механізму.

Словник

Політика державного регулювання економіки: сутність і види. господарський механізм, провали ринку, грошово-кредитна політика, податково-бюджетна політика, структурна та інноваційна політика, податкова система, податки, їх функції і класифікація, фінанси, державний бюджет, бюджетний дефіцит, державний борг, кредитно-банківська-система, функції НБУ, соціальна політика, соціальний захист.

Література: Нормативна: 2, 5, 9,13, 15, 19, 22, 25,38, 40, 43, 45.

Основна: О1(Ларіна Т.Ф., Павленко Н.В., Прокопенко В.Ю. та ін.,2015), С.210-214. 163-197.

Д (Економічна ефективність, моногр., 2019); Д(Мацелюх Н. П. та ін., 2019), с.222-243; Д(за заг. ред. Л.С. Шевченко, 2016), С.383-400; (Сенишин О.С., 2014, (Людський розвиток в Україні..., 2019).

Наукові статті:

1. Lukianykhin V., Lukianykhina O., Provozin N. "Bottleneck" in the system of state governance through complex ecological programs realization in Ukraine. *Вісник Сумського державного університету. Серія Економіка*. 2018. № 3. С. 7-14. DOI: 10.21272/1817-9215.2018.3-1. URL: https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream-download/123456789/76973/1/Lukianykhin_Lukianykhina_Provozin_visnyk.fem.pdf
2. Svitlana Rybalchenko, Olena Lukianykhina, Chinara Alamanova, Volodymyr Saienko, Tatiana Sunduk Anti-crisis management of banking institutions: current problems and prospects for improvement. *Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики. Збірник наукових праць*. № 5 (46), 2022. С.29-39. DOI: <https://doi.org/10.55643/fcaptp.5.46.2022.3907>
3. Бандура О.В. Ефективність монетарної (регуляторної) політики та стале зростання. *Економічна теорія*. 2017. № 1. URL: <https://doi.org/10.15407/etet2017.01.077>
4. Береславська О.І. Роль Національного банку України у підвищенні ефективності валютної політики. *Економіка і прогнозування*. 2011. № 1. С. 48-58 URL: http://www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/ep/2011_1/3_Bereslavska.pdf
5. Вовчак О.Д., Хмелярчук М.І. Теоретичні засади та методичні рекомендації формування концепції соціально-економічного розвитку України. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія Економічні науки*. 2014. Випуск 5. Частина 1. URL: [http://Nvkhdu_en_2014_5\(1\)_5.pdf](http://Nvkhdu_en_2014_5(1)_5.pdf)
6. Єфименко Т. І. Система управління державними фінансами України: проблеми економічної безпеки. *Економіка України*. 2018. № 11-12. С. 28-46. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/EkUk_2018_11-12_4
7. Жаліло Я.А. Особливості реалізації економічної політики держави в умовах сучасних тенденцій суспільного розвитку. *Економічна теорія*. 2016. № 1. С.39-52. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecte_2016_1_5.

8. Жукова Л.Ж. Альтернативність економічного розвитку держави з погляду інституційного підходу перетворень. *Економічна теорія*. 2016 № 3. С.33-45. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecte_2016_2_4
9. Кораблін С.О. Національний бізнес-цикл і доходи Зведеного бюджету України: рідходи до оцінки кількісного впливу. *Економічна теорія*. 2016. № 2. С.46- 63
10. Кудряшов В. П. Імперативи та ризики накопичення державних запозичень. *Економіка України*. 2018. № 6. С. 26-43. http://nbuv.gov.ua/UJRN/EkUk_2018_6_4
11. Лібанова Е. Нерівність в українському суспільстві: витоки та сучасність. *Економіка України*. 2014. № 3. С. 4-19. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/EkUk_2014_3_2
12. Лук'янихіна О.А. Управління державним боргом як запорука фінансової безпеки держави. *Актуальні питання безпеки фінансової системи держави*: зб. наук. праць Міжнар. науково-практ. інтернет-конф., 21 лютого 2014, ХНУВС. С.186-190. URL: <http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/1197>
13. Лук'янихіна О.А., Александрова Л.І. Гендерно-орієнтовне бюджетування: стан та перспективи впровадження в Україні. *Актуальні проблеми правової науки і державотворення в Україні в контексті правової інтеграції*: Збірник матеріалів XI Міжнародної науково-практичної конференції (м. Суми, 24-25 травня 2019 року) / Сумська філія Харківського національного університету внутрішніх справ. Суми: Видавничий дім «Ельдорадо», 2019. С. 160-163. URL:<http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/6618>
14. Лук'янихіна, О.А., Лук'янихін, В.О. Діяльність правоохоронних органів у контексті забезпечення державою суспільних благ. *Шлях успіху і перспективи розвитку» (до 26 річниці заснування Харківського національного університету внутрішніх справ)* : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (м. Харків, 20 листоп. 2020 р.) / редкол.: Д. В. Швець (голова), О. М. Бандурка, С. М. Гусаров та ін. ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків : ХНУВС, 2020. С.283-286. URI: <http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/9722>
15. Луніна І. О., Білоусова О. С. [Реформування податку на прибуток підприємств у контексті забезпечення стійкості державних фінансів](#). *Економіка України*. 2018. №7. С. 46-58.
16. Огонь Ц. Г. Аналіз практики реалізації державної політики у сфері обігу цінних паперів і функціонування фондового ринку в Україні. [Актуальні проблеми економіки](#). 2013. №10. С.196-202.
17. Радіонов Ю. Використання бюджетних коштів в Україні: тенденції, проблеми і шляхи їх вирішення. *Економіка України*. 2016. № 2. С. 16-37.
18. Рудь М. М. Податкові інструменти в регулюванні розвитку економіки. Науковий вісник Ужгородського національного університету. 2017. Випуск 14. Ч.1. С.210-212. URL:http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/14_1_2017ua/44.pdf
19. Свищук А. Методологічні засади податкового регулювання. *Вісник Київського національного торговельно-економічного університету*. 2014. №5. С. 89-104.
20. Фролова Н. Б. Податкове навантаження на працю, капітал і кінцеве споживання в умовах дії Податкового кодексу України. *Економіка України*. 2014. № 8. С. 47-60. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/EkUk_2014_8_5
21. Чечель О. М. Принципи та механізм державного регулювання економіки. *Вісник АМСУ. Серія «Державне управління»* № 2 (9), 2013 р. URL: <http://biblio.umsf.dp.ua/jspui/bitstream/123456789/388/1/18.pdf>

22. Шелудько Н. М. Згортання нетрадиційної грошово-кредитної політики: обмеження і перспективи. *Економічна теорія*. 2019. № 4. С. 68-80. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecte_2019_4_7.
23. Штань М. В. Податкові інструменти регулювання економіки України в умовах глобалізації. *Міжнародні відносини Серія "Економічні науки"*. 2014. №. 4.
24. Яременко О. Державний борг і потреба в інституційних реформах. *Економіка України*. 2015. N 6. С. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/EkUk_2015_6_10

Інформаційні ресурси в Інтернеті

<http://www.minfin.gov.ua> - офіційний сайт Міністерства фінансів України.

<https://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA> – офіційний сайт Міністерства економіки

<http://www.bank.gov.ua/> - офіційний сайт Національного банку України.

<http://www.ukrstat.gov.ua> – офіційний сай Державної служби статистики України.

<http://old2.niss.gov.ua> – офіційний сайт Національного інституту стратегічних досліджень

Тема 14: Сучасне світове господарство і тенденції його глобалізації та інтеграції

Семінарське заняття №13 (д.ф.н.). Сучасне світове господарство і тенденції його глобалізації та інтеграції

Навчальна мета заняття: дослідити сутність сучасного світового господарства і тенденції його глобалізації та інтеграції.

Час проведення 2 години (д.ф.н.).

Навчальні питання:

1. Формування світового господарства.
 - 1.1. Об'єктивні основи виникнення, сутність і закономірності розвитку світового господарства.
 - 1.2. Основні етапи розвитку світового господарства.
 - 1.3. Класифікаційна структура сучасного світового господарства.
2. Основні форми міжнародних економічних відносин.
 - 2.1. Світова торгівля та її особливості в сучасних умовах.
 - 2.2. Міжнародний рух капіталу та інвестиційна діяльність.
 - 2.3. Міжнародна міграція робочої сили та міграційна політика.
 - 2.4. Міжнародне науково-технічне співробітництво.
 - 2.5. Міжнародні валютно-фінансові відносини.
3. Глобалізація й міжнародна економічна інтеграція як тенденції світового розвитку.
4. Глобальні проблеми цивілізації і шляхи їх розв'язання людством.
5. Інтеграція України до світового господарства.
6. Злочинність у сфері міжнародних економічних відносин та шляхи боротьби з нею.

Методичні вказівки до самостійного опрацювання теми

Перше питання потрібно вивчати, розглядаючи виникнення, сутність і основні етапи розвитку світового господарства. Потім звернути увагу на структуру сучасного світового господарства, що включає національні господарства; регіональні інтернаціональні угруповання (наприклад, Європейський Союз – ЄС, Співдружність Незалежних Держав – СНД); міжнародні організації (наприклад, Світова організація торгівлі – СОТ, Міжнародний Валютний Фонд – МВФ); 4) транснаціональні корпорації (ТНК) і багатонаціональні корпорації (БНК).

У другому питанні студенти вивчають основні форми міжнародних економічних відносин (МЕВ). Міжнародна торгівля. Вивіз капіталу і міжнародна

інвестиційна діяльність. Міжнародна міграція робочої сили. Міжнародне наукове співробітництво. Міжнародні валютно-фінансові відносини. Міжнародна економічна інтеграція як вищий рівень інтернаціоналізації господарського життя. Міжнародний бізнес. Вільні економічні зони (ВЕЗ), офшорні центри і транснаціональні корпорації (ТНК).

Вивчаючи третє питання, потрібно розібратися із переліком глобальних економічних проблем сучасної цивілізації і дослідити шляхи їх розв'язання. Проблеми інтеграції економіки України у світове господарство є предметом вивчення п'ятого питання. Починаючи з 2013 року, коли не був підписаний документ про вступ України до Європейського союзу, окреслилися напрямки, що потребують постійної уваги, дослідження економічних, політичних, соціальних та інших чинників, що визначають перспективу вступу країни до ЄС та інтеграції у світовий простір.

У шостому питанні потрібно проаналізувати, які види злочинних проявів у сфері міжнародних економічних відносин зараз актуальні і активно поширюються.

Питання цільових виступів.

1. Основні етапи розвитку світового господарства.
2. Вільні економічні зони (ВЕЗ), офшорні центри (ОЦ), транснаціональні корпорації (ТНК).
3. Злочинність у сфері міжнародних економічних відносин.

Темати рефератів

1. Інтернаціоналізація господарського життя в сучасних умовах.
2. Вивіз капіталу і міжнародний кредит.
3. Світова торгівля товарами та послугами. Сучасні тенденції розвитку міжнародних торгових відносин.
4. Європейська економічна співдружність: історія та сучасність.
5. Проблеми євроінтеграційного курсу України.
6. Глобальні проблеми людства та шляхи їх розв'язання.
7. Необхідність та умови інтеграції економіки України у світове господарство.

Словник: світова торгівля, міжнародний рух капіталу, міжнародна міграція робочої сили, міграційна політика, міжнародне науково-технічне співробітництво, міжнародні валютно-фінансові відносини, євроінтеграція, глобалізація, глобальні проблеми цивілізації, основні міжнародні об'єднання (організації), офшори, транснаціональні корпорації.

Література:

Нормативна: 12, 17, 32-34, 39, 41, 42, 45.

Основна: 1-4, О1(Ларіна Т.Ф., Павленко Н.В., Прокопенко В.Ю. та ін., 2015), С.227-255

Д(за заг. ред. Л.С. Шевченко, 2016), С.405-416; Д(Структурні трансформації у світовій економіці..., 2017),

Наукові статті –

1. Vdovichena , O., Vidomenko , O., Tkachuk, S., Zhuzhukina , N., & Lukianychina , O. (2022). The use of information in the world economy: globalization trends. *Futurity Economics&Law*, 2(4), 4–11. <https://doi.org/10.57125/FEL.2022.12.25.01>

2. Kolmykova Tatiana International Integration in Innovative Development of Economy / T. Kolmykova, O. Lukianychina, N. Baistriuchenko, V. Lykianychin // Problems and Perspectives in Management. 2015. №1. P. 203-207

URL:<https://businessperspectives.org/journals/problems-and-perspectives-in-management/issue-1-cont-4/international-integration-in-innovative-development-of-economy>

3. Артьомова Т. І. Європейські цінності: ліберальна доктрина крізь призму методології політичної економії. *Економічна теорія*. 2019. № 4. С. 5-28. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecte_2019_4_3.
4. Бурлай Т. В. Оновлення соціального виміру Євросоюзу: основні причини, підходи ЄС та орієнтири для України. *Економічна теорія*. 2017. № 2. С. 69-83 URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecte_2017_2_7.
5. Вергун, А. М. Тарасенко І. О. Концепція сталого розвитку в умовах глобалізації. *Вісник КНУТД*. 2014. №2. URL: <http://knutd.com.ua/publications/pdf/Visnyk/2014-2/207-218.pdf>
6. Відлер О. М. Теоретичні підходи до визначення поняття механізми державного управління у сфері протидії нелегальній міграції. *Інвестиції: практика та досвід*. 2016. Вип. 3. URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/3_2016/21.pdf
7. В. О. Лук'янихін, О. А. Лук'янихіна, А. Ю. Андреев, М. І. Діденко Міграційні виклики на Європейському ринку праці в умовах війни. *Інвестиції: практика та досвід*. № 24, 2022. С.58-64.DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2022.24.58>
8. Грабинська І.В. Лаба І. З. Еволюція економічних теорій міжнародного переміщення капіталу. *Економічний простір*. 2015. №99. С.23-36. URL: [http://nbuv.gov.ua/j-pdf/ecpros_2015_99_5%20\(7\).pdf](http://nbuv.gov.ua/j-pdf/ecpros_2015_99_5%20(7).pdf)
9. Дугінець Г. В. Людський капітал в умовах розвитку глобальних ланцюгів створення вартості. *Збірник наукових праць Черкаського державного технологічного університету. Серія : Економічні науки*. 2016. Вип. 41(2). С. 24-30. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Znpchdtu_2016_41\(2\)_6](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Znpchdtu_2016_41(2)_6).
10. Книш М. М., Котик Л. І. Глобалізація терористичної діяльності. *Географія та туризм : наук. зб. / [Ред. кол. : Я. Б. Олійник (відп. ред.) та ін.]. Вип. 21. К. : Альтерпрес, 2012. С. 145-155. URL: <http://www.geolgt.com.ua/images/stories/zbirnik/vipusk21/v2121.pdf>*
11. Костриця В. І., Бурлай Т. В. Сучасна політика ЄС щодо скорочення неформальної зайнятості та адаптація її підходів в Україні. *Ринок праці та зайнятість населення*. 2016. № 3. С. 32-39. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/rpzn_2016_3_9
12. Котова М.В. Задорожнюк В.С. Трансформація фондового ринку України в умовах світової глобалізації. *Економіка: реалії часу*. 2013. №1(6). С.153-157
13. Липов В.В. Конкурентна стратегія розвитку України в умовах глобалізації. *Економіка України*. 2018. № 3. С. 3-18
14. Лук'янихіна О.А. Вплив корупції як асоціального економічного явища на перспективи реалізації євроінтеграційних цілей України. *EUROPEAN INTEGRATION OF ECONOMICS, EDUCATION AND LAW: Proceedings of the International Scientific Conference, March 22-23, 2018. Warsaw: BMT Eridia Sp. z o.o. Wydawnictwo Eridia, 2018, p. 352.P.184-187* URL: <http://www.otei.odessa.ua/wp-content/uploads/2018/03/Warsawa-International-Conference-2018.pdf>
15. Мельник Т. М. Зовнішня торгівля послугами у контексті постіндустріального розвитку України. *Економіка України*. 2018. №9. С. 26-36. URL:http://nbuv.gov.ua/UJRN/EkUk_2018_9_4.
16. Мозоль Наталія Правове забезпечення євроінтеграційних процесів України. *Підприємництво, господарство і право*. 2019. №9. С.170-174
17. Орел В. М., Корнієцький О. В., Орел А. М. Вплив глобалізації на економічні системи національної економіки АПК в умовах конкурентоспроможності.

Економіка. Фінанси. Право. 2017. № 1. С. 27-30. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecfipr_2017_1_9.

18. Уманців Ю. М., Міняйло О. І. Економічна політика держави за умов глобальних трансформацій. *Економіка України*. 2018. № 9. С. 37-49.

19. Ханова О.В., Скібіна С.О. Сталий розвиток країн ЄС: методика й індикатори оцінювання. *Проблеми економіки*. 2017. № 3. С.20-32. URL: https://www.problecon.com/annotated-catalogue/?year=2017&abstract=2017_03_0

20. Юр'єва П. Б. Генезис форм міжнародної економічної інтеграції та їх класифікація. *Бізнес-навігатор*. 2020. Випуск 3 (59). С. 29-33. URL: http://www.business-navigator.ks.ua/journals/2020/59_2020/7.pdf

21. Яценко О. М. Ускова Д. С. Сучасні детермінанти та форми міжнародних торговельних суперечок. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство* : зб. наук. пр. / М-во освіти і науки України, ДВНЗ «Ужгород. нац. ун-т», ф-т Міжнар. екон. відносин ; [редкол.: М. М. Палінчак (голов. ред.) та ін.]. Ужгород : Вид. дім «Гельветика», 2019. Вип. 28, ч. 2. С. 173-176. URL: <https://ir.kneu.edu.ua:443/handle/123456789/32685>

22. Яхно Т. П., Шимановська-Діанич Л. М. Теорії добробуту як теоретичне підґрунтя для визначення сутності сучасного споживчого ринку. *Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України*. 2018. Випуск 3 (131). С. 140-146. URL:

[http://ird.gov.ua/sep/sep20183\(131\)/sep20183\(131\)_140_YakhnoT,ShymanovskaDianyach L.pdf](http://ird.gov.ua/sep/sep20183(131)/sep20183(131)_140_YakhnoT,ShymanovskaDianyach L.pdf)

4.2. . Рекомендована література (основна, допоміжна), інформаційні ресурси в Інтернеті

Нормативна основна

1. Конституція України: Закон України від 28.06.1996. № 254к/96-ВР. // База даних (БД) «Законодавство України» / Верховна Рада (ВР) України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
2. Бюджетний кодекс України: Закон України від 08.07.2010 № 2456-VI/ *Відомості Верховної Ради України*. 2010. № 50-51. с.572 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text>
3. Господарський кодекс України: Закон України № 436-IV від 16.01.2003. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 18(2.05.2003). Ст. 144. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>
4. Земельний Кодекс України: Закон України № 2768-III від 25 жовтня 2001 року. *Урядовий кур'єр*. 15 листопада 2001 року. № 211-212.
5. Податковий кодекс України: Закон України від 02.12.2010 № 2755-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2011. №13-14, № 15-16, № 17 . Ст.112; URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>
6. Цивільний кодекс України: Закон України № 435-IV від 16.01.2003 та змінами від 31.03.2019р. *Відомості Верховної Ради України*. 2003 № 40(03.10. 2003). Ст. 356. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>
7. Про Акціонерні товариства: закон України №514-VI від 17.09.2008 р. та змінами від 01.01.2019р. *Відомості Верховної Ради України* (ВВР), 2008, № 50-51, ст.384. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/514-17#Text>
8. Про Антимонопольний комітет України: Закон України № 3659-XII від 26.11.1993 та змінами від 19.09.2019. *Відомості Верховної Ради України*. 1993. № 50(14.12.1993). Ст. 472. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3659-12#Text>
9. Про банки і банківську діяльність Закон України від 07.12.2000 № 2121-III. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 5-6. Ст.30. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14#Text>
10. Про вдосконалення державного регулювання у сфері зайнятості населення та ринку праці в Україні: Указ Президента України № 1073/2005 від 11.07.2005. *Офіційний вісник України*. 2005. № 2829.07.2005. Ст. 1614 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1073/2005#Text>
11. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо обігу земель сільськогосподарського призначення Законопроект від 20.09.2019 №2178-10. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/552-20#Text>
12. Про державну допомогу суб'єктам господарювання: Закон України № 1555-VIII від 01.07.2014 із змінами від 03.07.2018р. *Відомості Верховної Ради*. 2014. № 34, ст.1173 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1555-18#Text>
13. Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України: Закон України № 1602-III від 23.03.2000 із змінами від 02.12.2012. *Голос України*. 2000. 5 травня. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1602-14#Text>

14. Про загальнодержавну комплексну програму розвитку високих наукоємних технологій: Закон України від 09.04.2004 № 1676-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2004. № 32. ст.384 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1676-15#Text>
15. Про Державний бюджет України на 2019 рік Закон України № 2629-VIII від 23.11.2018 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2629-19>
16. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття: Закон України № 1533-III від 02.03.2000. *Відомості Верховної Ради України*. 2000. № 22 (02.06.2000). Ст.171. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1533-14#Text>
17. Про Загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу: Закон України №1629-IV від 18.03.2004 із змінами від 04.11.2018. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1629-15>
18. Про зайнятість населення: Закон України № 5067-VI від 05.07.2012. *Відомості Верховної Ради України*. 2013. № 24 (14.06.2013). Ст. 243. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5067-17#Text>
19. Про запобігання корупції: Закон України № 1700-VII від 14.10.2014. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18>.
20. Про захист від недобросовісної конкуренції: Закон України від 07.06.1996 № 236/96-BP/ URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>.
21. Про захист економічної конкуренції : Закон України від 11 січня 2001 року №2210 – III // *Український кур'єр*. 2001, №50. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2210-14#Text>
22. Про Національний банк України: Закон України від 20.05.1999 за № 679-XIV. *Відомості Верховної Ради України*. 1999. № 29. Ст.238. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/679-14#Text>
23. Про обіг земель сільськогосподарського призначення: Проект Закону України від 4 жовтня 2010р.
24. Про оплату праці : Закон України № 108/95 від 24 березня 1995 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1995. № 17(25.04.1995). Ст.121 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/108/95-%D0%B2%D1%80#Text>
25. Про основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року: Закон України 2697-VIII від 28.02.2020р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2697-19>
26. Про оренду державного та комунального майна: Закон України № 157-IX від 03.10.2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/157-20>
27. Про оренду землі: Закон України від 6 жовтня 1998 р. *Урядовий кур'єр*. 1998. № 203-204. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/161-14>
28. Про охорону земель: Закон України від 19.06.2003 за № 962-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. N 39(26.09.2003). Ст. 349. Редакція від 18.12.2017
29. Про прожитковий мінімум: Закон України №966-XIV від 15.07.99 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/966-14>

30. Про приватизацію державного і комунального майна Закон України № 2269-VIII від 18.01.2018. *Відомості Верховної Ради (ВВР)*. 2018. № 12. ст.68. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2269-19>
31. Про природні монополії: Закон України № 1682-III від 20.04.2000. *Відомості Верховної Ради України*. 2000. № 30(28.07.2000). Ст. 238. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1682-14#Text>
32. Про ратифікацію Протоколу до Угоди про партнерство і співробітництво між Україною і Європейськими Співтовариствами та їх державами-членами про Рамкову угоду між Україною та Європейським Співтовариством про загальні принципи участі України в програмах Співтовариства: Закон України від 21.09.2011 №3764-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3764-17#Text>
33. Про ратифікацію Угоди між Європейським Союзом і Україною про визначення загальної схеми участі України в операціях Європейського Союзу із врегулюванням криз: Закон України №137-VI від 06.03.2008. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/137-17#Text>
34. Протокол про вступ України до Світової організації торгівлі: Закон України № 250-VI від 10.04.2008. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/250-17> URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/981_049#Text
35. Про товарну біржу: Закон України від 10 грудня 1991 р. *ВВР України*. 1991. № 10. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1956-12>
36. Про ціни і ціноутворення: Закон України № 5007-VI від 21.06.2012. *Відомості Верховної Ради України*. 2013. № 19-20 (17.05.2013). Ст. 190 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5007-17#Text>
37. Про цінні папери та фондовий ринок: Закон України від 23 лютого 2006 р. *Офіційний вісник України*. 2006. № 13. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3480-15>
38. Про фермерське господарство: закон України № 973-IV від 19.06.2-18. та змінами від від 15.08.2018. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 45. стаття 363. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/973-15#Text>
39. Угода між Україною та Європейським Співтовариством про спрощення оформлення віз: Закон України № 994_850 від 18.06.2007. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_850.
40. Про концепцію сталого розвитку населених пунктів: Постанова Кабінету Міністрів України № 1359-XIV від 24.12.1999. *Офіційний вісник*. 2000. № 1 (21.01.2000). Ст. 6. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1359-14#Text>
41. Про Рекомендації парламентських слухань на тему: «Про інтенсифікацію співробітництва України з Європейським Союзом у рамках єврорегіонів та перспективи транскордонного співробітництва: Постанова Верховної Ради України від 27.06.2007 №1242-V. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1242-16>
42. Про заходи щодо активізації євроінтеграційного прикордонного співробітництва: Указ Президента України №1236/2007 від 19.12.2007. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1236/2007>.

43. Про Основні напрями державної політики України у галузі охорони довкілля, використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки / Верховна Рада України. Офіц. вид. *Відомості ВВР*. 1998. № 38 (13.10.1998). Ст. 248. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/188/98-%D0%B2%D1%80>
44. Положення про порядок проведення перевірок додержання законодавства про захист економічної конкуренції. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0139-02#Text>
45. Національна економічна стратегія до 2030 року: затв. Постановою Кабінету міністрів України від 3 березня 2021 р. № 179. URL : <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-zatverdzhennya-nacionalnoyi-eko-a179>

Основна

1. Основи економічної теорії : навч. посіб. / Т. Ф. Ларіна, Н. В. Павленко, В. Ю. Прокопенко та ін.; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків : ФОП В.П. Тарасенко, 2015. 310 с. URI: <http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/7766>
2. Основи економічної теорії та судової бухгалтерії: навч. посіб. /Т.Ф. Ларіна, Н.В. Павленко, С.О. Ткаченко, В.А. Фурса; МВС України, Харків. Нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2019. 328 с. URI: <http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/7766>
3. Камінська Т. М. Основи економічної теорії. 2-е вид., випр. К.: ВСВ «Медицина», 2018. 222с. URL: <https://www.medpublish.com.ua/images/pdf/74988.pdf>
4. Чухно А. А. Економічна теорія : [у 2-х т.]. К. : ДННУ АФУ, 2010. ISBN 978-966-2380-05-7. Т. 2. 628. URL: https://afu.kiev.ua/getfile.php?page_id=454&num=2

Допоміжна

1. Банківська система України: монографія / В. В. Коваленко, О. Г. Коренева, К. Ф. Черкашина, О. В. Крухмаль. Суми : ДВНЗ “УАБС НБУ”, 2010. 187 с. URL: http://uabs.edu.ua/images/stories/docs/K_BS/Koreneva_001.pdf
2. Економіка підприємства: навчальний посібник / О. М.Бандурка, Є. В. Ковальов, М. А.Садиков, О. С. Маковоз; за заг. ред. О. М. Бандурки. Харків: ХНУВС. 2017. 192 с. URI: <http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/1178>
3. Економічна теорія / Н. П. Мацелюх, Л. М. Касьяненко, І. А. Максименко [та ін.] ; Ун-т ДФС України. Ірпінь, 2019. 478 с. (Серія «На допомогу студенту УДФСУ, т. 56).
4. Економічна теорія. Макроекономіка: підручник / [В. М. Тарасевич та ін.] ; за ред. д-ра екон. наук, проф. В. М. Тарасевича. К. : Знання, 2012. 206 с. : рис., табл. (Вища освіта XXI століття).
5. Калина А. В. Ринок праці (національний та міжнародний аспекти). К. : ДП «Вид. дім «Персонал», 2015. 216 с.: іл. Бібліогр. : с. 210-213. URL: http://maup.com.ua/assets/files/lib/book/rynok_praci.pdf
6. Концептуальні засади теорії реформування економічної системи України : навч.-наук. вид. / [авт. кол. : К. М. Бліщук, Є. М. Борщук, З. М. Бурик та ін.] ; за наук. ред. чл.-кор. НАН України, д-ра екон. наук, проф. В. С. Загорського. К. ; Львів : НАДУ, 2012. 476 с.
7. Конституційні засади економічної системи України : монографія / В.А. Устименко, Р.А.Джабраїлов, В.М.Кампо, Р.О.Коваленко, М.В. Савчин / НАН України. Ін-т економіко-правових досліджень. Донецьк : ТОВ «Юго-Восток», 2011. 258 с. URL: https://www.nas.gov.ua/text/pdfNews/Constitution_economics_book_IEPD_2011.pdf

8. Лук'янихіна О.А. Наукові засади раціонального природокористування в регіонах[розділ підручника]. // Регіональна економіка: підручник/ за заг. ред. О.М.Бандурки, О.В. Носової / О.М.Бандурка, О.В. Носова, І.Л.Райнін та ін. Харків: Золота миля, 2015. 336 с., С. 269-279.
9. Людський розвиток в Україні. Оцінка та прогноз рівня життя населення: кол. моногр. / за ред. Е.М. Лібанової; НАН України, Ін-т демографії та соціальних досліджень імені М.В. Птухи. Київ, 2019. 270 с. URL:https://idss.org.ua/arhiv/monografia_2019.pdf
10. Молдован О. О. Стратегія реформування системи державних фінансів України: завдання, пріоритети, механізми: аналіт. доп. К. : НІСД, 2014. 48 с. URL: http://old2.niss.gov.ua/content/articles/files/Moldavan_ekon-ea5f2.pdf
11. Мочерний, С.В. Економічна теорія [текст] : Посібник. К.: Академія, 2011. 656с.
12. Організаційно-економічний механізм протидії злочинам в економічній сфері : монографія / За ред. Черевка О.В., Мігус І.П., Гнилицька Л.В. Черкаси : видавець Чабаненко Ю.А. Черкаси, 2016. 466 с. URL: <http://eprints.cdu.edu.ua/4048/1/55153536.pdf>
13. Основи економічної теорії: підруч. / за заг. ред. Л.С. Шевченко. Харків: Право, 2016. 448 с. URL:
14. Підприємництво, торгівля і біржова діяльність: підручник / під заг. ред. І. М. Сотник, Суми. 2018. 572 с. <file:///C:/Users/A351~1/AppData/Local/Temp/6808472.pdf>
15. Пушкаренко П.І. Економічна теорія : Модульний курс: підручник. Суми: ВТД „Університетська книга”, 2011р. 384с.
16. Сенишин О. С. Державне регулювання економіки : навч. посібник / О. С. Сенишин, М. О. Горинь, О. О. Кундицький. Львів : Львівський національний університет імені Івана Франка, 2014. 334 с. URL: https://econom.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/10/PIDRUCHNYK_DERZHAVNE-REHULYUVANNYA-EKONOMIKY_Senyshyn-Horyn-Kundytsky.pdf
17. Соціальне підприємництво: від ідеї до суспільних змін. Посібник / [Свинчук А.А., Корнецький А.О., Гончарова М.А., Назарук В.Я., Гусак Н.Є., Туманова А.А.]. К: ТОВ «ПІДПРИЄМСТВО «ВІ ЕН ЕЙ», 2017. 188 с. URL: http://eef.org.ua/wp-content/uploads/2016/12/Book_sotsialne-pidpryyemnytstvo_pidruchnyk.pdf
18. Структурні трансформації у світовій економіці: виклики для України / Аналітична доповідь / В.Сіденко (керівник проекту) та ін. Київ: Заповіт, 2017. 182с. URL: https://razumkov.org.ua/uploads/article/2017_svit_ecovom_Annotation.pdf
19. Тіньова економіка в Україні: стан, тенденції, шляхи подолання : аналіт. огляд / [упоряд.: С. С. Чернявський, В. А. Некрасов, А. В. Титко та ін.]. Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2017. 152 с. URL: https://www.naiu.kiev.ua/files/naukova-diyalnist/naukovi-zaxodi/zbirniki/2017/tin_ekon.pdf

Наукові статті

1. Vdovichena , О., Vidomenko , О., Tkachuk, S., Zhuzhukina , N., & Lukianykhina , О. (2022). The use of information in the world economy: globalization trends. *Futurity Economics&Law*, 2(4), 4–11. <https://doi.org/10.57125/FEL.2022.12.25.01>
2. Kolmykova Tatiana International Integration in Innovative Development of Economy / Т. Kolmykova, О. Lukianykhina, N. Baistriuchenko, V. Lykianykhin // Problems and Perspectives in Management. 2015. №1. Р. 203-207 URL:<https://businessperspectives.org/journals/problems-and-perspectives-in->

- management/issue-1-cont-4/international-integration-in-innovative-development-of-economy
3. Lukianykhina, O., Suprunenko, S., Slavkova, A., Skorba, O., & Zavrzhnyi, K. (2024). Digital Innovations in the Fiscal Policy of Ukraine: Promoting Sustainable Economic Development. *International Journal of Economics and Financial Issues*, 14(4), 77–86. <https://doi.org/10.32479/ijefi.16202>
 4. Lukianykhin V., Lukianykhina O., Provozin N. "Bottleneck" in the system of state governance through complex ecological programs realization in Ukraine. *Вісник Сумського державного університету. Серія Економіка*. 2018. № 3. С. 7-14. DOI: 10.21272/1817-9215.2018.3-1. URL: https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream-download/123456789/76973/1/Lukianykhin_Lukianykhina_Provozin_visnyk.fem.pdf
 5. Svitlana Rybalchenko, Olena Lukianykhina, Chinara Alamanova, Volodymyr Saienko, Tatiana Sunduk Anti-crisis management of banking institutions: current problems and prospects for improvement. *Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики*. Збірник наукових праць. № 5 (46), 2022. С.29-39. DOI: <https://doi.org/10.55643/fcaptp.5.46.2022.3907>
 6. Артьомова Т. І. Європейські цінності: ліберальна доктрина крізь призму методології політичної економії. *Економічна теорія*. 2019. № 4. С. 5-28. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecte_2019_4_3.
 7. Бандура О.В. Загальна модель економічних циклів – модель кумулятивної неефективності ринків. *Економічна теорія*. 2016. № 1. С. 86-100. URL: <https://doi.org/10.15407/etet2016.01.086>
 8. Бандура О.В. Ефективність монетарної (регуляторної) політики та стале зростання. *Економічна теорія*. 2017. № 1. URL: <https://doi.org/10.15407/etet2017.01.077>
 9. Баришнікова О.Є. Ринок праці: тенденції та особливості розвитку. *Ефективна економіка* 2015. № 12.С. 22-25. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua>
 10. Безух О. Товар і майнові відносини в умовах економічної конкуренції. *Підприємництво господарство і право*. 2017. № 4. С.54-58. URL: <http://pgp-journal.kiev.ua/archive/2017/4/12.pdf>
 11. Береславська О.І. Роль Національного банку України у підвищенні ефективності валютної політики. *Економіка і прогнозування*. 2011. № 1. С. 48-58 URL: http://www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/ep/2011_1/3_Bereslavska.pdf
 12. Блага В.В. Марченко І.Ю., Кобзарєва Г.Ю. Приватизація державного майна як шлях виходу з кризи. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2016. Вип.10. С.140-143. URL: <http://global-national.in.ua/archive/10-2016/30.pdf>
 13. Бурлай Т. В. Оновлення соціального виміру Євросоюзу: основні причини, підходи ЄС та орієнтири для України. *Економічна теорія*. 2017. № 2. С. 69-83 URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecte_2017_2_7.
 14. Вергун, А. М. Тарасенко І. О. Концепція сталого розвитку в умовах глобалізації. *Вісник КНУТД*. 2014. №2. URL: <http://knutd.com.ua/publications/pdf/Visnyk/2014-2/207-218.pdf>
 15. Відлер О. М. Теоретичні підходи до визначення поняття механізми державного управління у сфері протидії нелегальній міграції. *Інвестиції: практика та досвід*. 2016. Вип. 3. URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/3_2016/21.pdf
 16. Вовчак О.Д., Хмелярчук М.І. Теоретичні засади та методичні рекомендації формування концепції соціально-економічного розвитку України. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія Економічні науки*. 2014. Випуск 5. Частина 1. URL: [http://Nvkhdu.en.2014.5\(1\)_5.pdf](http://Nvkhdu.en.2014.5(1)_5.pdf)
 17. В. О. Лук'янихін, О. А. Лук'янихіна, А. Ю. Андрєєв, М. І. Діденко Міграційні

- виклики на Європейському ринку праці в умовах війни. Інвестиції: практика та досвід. № 24, 2022. С.58-64.DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2022.24.58>
18. Вороніна А.В. Проблеми та перспективи розвитку ринку праці в Україні. *Молодий вчений*. 2015. № 2 (17). С.167-170. URL: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2015/2/39.pdf>
 19. Гой Н.В., Пилипенко Н.М. Лук'янихіна О.А. Аналіз впливу міграції на економіку та валовий внутрішній продукт країн ЄС. *Успіхи і досягнення у науці (Серія «Право», Серія «Освіта», Серія «Управління та адміністрування», Серія «Соціальні та поведінкові науки»)*. № 4(4). 2024. С.676-688. [https://doi.org/10.52058/3041-1254-2024-4\(4\)-676-687](https://doi.org/10.52058/3041-1254-2024-4(4)-676-687).
 20. Грабинська І.В. Лаба І. З. Еволюція економічних теорій міжнародного переміщення капіталу. *Економічний простір*. 2015. №99. С.23-36. URL: [http://nbuv.gov.ua/j-pdf/ecpros_2015_99_5%20\(7\).pdf](http://nbuv.gov.ua/j-pdf/ecpros_2015_99_5%20(7).pdf)
 21. Дугінець Г. В. Людський капітал в умовах розвитку глобальних ланцюгів створення вартості. *Збірник наукових праць Черкаського державного технологічного університету. Серія : Економічні науки*. 2016. Вип. 41(2). С. 24-30. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Znpchdtu_2016_41\(2\)_6](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Znpchdtu_2016_41(2)_6).
 22. Дюк А. А. Еволюція теоретичних положень концепції соціального підприємництва. *Науковий вісник Чернівецького університету. Економіка*. 2019. Вип. 809. С. 3-10. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvchu_ec_2019_809_3
 23. [Єсінова Н. І.](#) Сучасні проблеми якості трудового життя населення України. *Економічна стратегія і перспективи розвитку сфери торгівлі та послуг*. 2018. Вип. 2. С. 165-171. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/esprstp_2018_2_16
 24. Єфименко Т. І. Система управління державними фінансами України: проблеми економічної безпеки. *Економіка України*. 2018. N 11-12. С. 28-46. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/EkUk_2018_11-12_4
 25. Жаліло Я.А. Особливості реалізації економічної політики держави в умовах сучасних тенденцій суспільного розвитку. *Економічна теорія*. 2016. № 1. С.39-52. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecte_2016_1_5.
 26. Жукова Л.Ж. Альтернативність економічного розвитку держави з погляду інституційного підходу перетворень. *Економічна теорія*. 2016 № 3. С.33-45. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecte_2016_2_4
 27. Захарченко В.І., Балахонова О.В., Бондаренко О.В. Досвід освоєння ринкових механізмів функціонування соціальної економіки. *Економіка: реалії часу*. 2013. №1(6). С.127-135. URL: <https://economics.net.ua/files/archive/2013/No1/127-135.pdf>
 28. Зелінська А.М., Копитова І.В. Сучасний стан та тенденції розвитку ринку праці в Україні. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2017. №17. С.562-565. URL: <http://global-national.in.ua/archive>
 29. Зюрь Д. В. Сутність та чинники розвитку економічної системи. *Державне будівництво*. 2016. № 2. С. 1-12. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/DeBu_2016_2_6
 30. Йолтуховська О. Ю. Сутність поняття "капітал": історичний аспект. *Причорноморські економічні студії*. 2016. Вип. 3. С. 8-12. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bses_2016_3_4.
 31. Іванів Н. І. Теорія походження грошей. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. 2015. №1. С.118-122. URL: http://www.lj.kherson.ua/2015/pravo02/part_1/30.pdf
 32. Івченко Л. В., Удовик Н.Л. Власний капітал: джерела формування та функції. *Молодий вчений*. 2016. № 1(1). С. 55-59. http://nbuv.gov.ua/UJRN/Tpdu_2011_2_30 [http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2016_1\(1\)](http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2016_1(1))

33. І.Є. Семенча, Ю.М. Калашнікова Інфляційні процеси в Україні: проблеми сьогодення та причини виникнення. *Вісник ХДУ Серія Економічні науки*. 2020. № 39. С. 97-101. URL: <http://ej.journal.kspu.edu/index.php/ej/article/view/676>:
34. Качний О.С., Шапоренко Д.Е. Механізм регулювання ринку праці в Україні. *Теорія та практика державного управління*. 2011. Вип. 2. http://nbuv.gov.ua/UJRN/Tpdu_2011_2_30.
35. Кирилюк Є. М. Аграрний ринок як економічна категорія: сутнісні ознаки й особливості «Агросвіт». 2011. №12. С.1-9. http://nbuv.gov.ua/UJRN/agrosvit_2011_12_2.
36. Клевчік. Л.Л. Особливості впливу розвитку ринку економічної інформації на суспільне виробництво. *Молодий вчений*. 2015. № 5(1). С. 159-162. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2015_5\(1\)_39](http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2015_5(1)_39)
37. Книш М. М., Котик Л. І. Глобалізація терористичної діяльності. *Географія та туризм : наук. зб. / [Ред. кол. : Я. Б. Олійник (відп. ред.) та ін.]. Вип. 21. К. : Альтерпрес, 2012. С. 145-155. URL: <http://www.geolgt.com.ua/images/stories/zbirnik/vipusk21/v2121.pdf>*
38. Ковтуненко К.В., Шаповал Я.В., Гутарева Ю.В. Особливості формування інтелектуального капіталу підприємства. *Економіка: реалії часу*. 2012. №3-4 (4-5). С. 78-83. URL: <https://economics.net.ua/files/archive/2012/No3-4/78-83.pdf>
39. Кольоса Л.Л. Формування земельної ренти та особливості її перерозподілу в аграрній сфері. *Формування ринкових відносин в Україні*. №8 (183). 2016. С.57-60. URL: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/frvu_2016_8_16.pdf
40. Копитко М. І. Особливості процесу тіньової діяльності промислових підприємств. *Актуальні проблеми економіки*. 2013. № 9. С. 102-107. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/ape_2013_9_16.pdf
41. Кораблін С.О. Національний бізнес-цикл і доходи Зведеного бюджету України: рідходи до оцінки кількісного впливу. *Економічна теорія*. 2016. № 2. С.46- 63
42. Коробська А.О. Проблеми становлення ринкового обігу земель сільськогосподарського призначення в Україні. *Економіка АПК*. 2019. № 4. С. 106-115. URL: http://eapk.org.ua/sites/default/files/eapk/2019/04/eapk_2019_4_p_106_115.pdf
43. Костриця В. І., Бурлай Т. В. Сучасна політика ЄС щодо скорочення неформальної зайнятості та адаптація її підходів в Україні. *Ринок праці та зайнятість населення*. 2016. № 3. С. 32-39. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/rpzn_2016_3_9
44. Котова М.В., Задорожнюк В.С. Трансформація фондового ринку України в умовах світової глобалізації. *Економіка: реалії часу*. 2013. №1(6). С.153-157
45. Кошик О.М., Легінькова Н.І. Фабрика Приватизація в Україні: ідеологія, реалізація, проблем. *Наукові праці Кіровоградського НТУ. Економічні науки*, 2011, вип. 20, ч. I. URL: <http://dspace.kntu.kr.ua/jspui/bitstream/123456789/485/1/14.pdf>
46. Кричевська Тетяна Монетарне стимулювання економіки: сучасні теоретичні дискусії та практичні підходи. *Економічна теорія*. 2013. № 3. С. 63-90
47. Крючкова І. В. Економічна теорія та природний закон. *Економічна теорія*. 2019. № 2. С. 5-28. URL: : http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecte_2019_2_3.
48. Кудряшов В. П. Імперативи та ризики накопичення державних запозичень. *Економіка України*. 2018. № 6. С. 26-43. http://nbuv.gov.ua/UJRN/EkUk_2018_6_4

49. Купчак Б.Ф. Підприємництво: суть та умови здійснення. *Науковий вісник НЛТУ України*. 2011. Вип. 21.2. С. 243-249. URL: http://www.nbu.gov.ua/portal/chem_biol/nvnltnu/21_2/243_Kup.pdf
50. Лагутін, Василь Монополія та конкурентна політика: політико-економічні проблеми. *Економічна теорія*. 2015. № 4. С.89-96.
51. Лазебник Л. Л. Оновлення основних засобів в Україні: проблеми їх амортизації та використання. *Економіка України*. 2018. №8. С. 62-74.
52. Лайко О.І. Вдосконалення інституціонального забезпечення стратегічного інвестування в значущих видах економічної діяльності. *Економіка: реалії часу*. 2013. №2(7). С.171-180
53. Леонова О. О. Сутність та місце тіньової діяльності підприємств в структурі економіки. *Актуальні проблеми економіки*. 2016. URL: http://irbis-nbu.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbu/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/ape_2016_2_4.pdf
54. Липов В.В. Конкурентна стратегія розвитку України в умовах глобалізації. *Економіка України*. 2018. № 3. С. 3-18
55. [Литвинова О. Н.](#), Панчишин Н. Я., Коломийчук В. С. Товарна організація виробництва в ракурсі сучасної системи охорони здоров'я. *Вісник соціальної гігієни та організації охорони здоров'я України*. 2014. № 4. С. 64-65. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VSG_2013_4_15
56. Лихогруд О. М. Земельна рента та особливості її формування в умовах урбанізації. *Формування ринкових відносин в Україні*. 2016. № 2. С. 123-126 URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/frvu_2016_2_29
57. Лібанова Е. Нерівність в українському суспільстві: витоки та сучасність. *Економіка України*. 2014. N 3. С. 4-19. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/EkUk_2014_3_2
58. Лукашова Л. В. Імперативи розвитку малого підприємництва в Україні. *Економіка України*. 2018. N 9. С. 112-122. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/EkUk_2018_9_11.
59. Лук'янихіна О.А. Вплив корупції як асоціального економічного явища на перспективи реалізації євроінтеграційних цілей України. *EUROPEAN INTEGRATION OF ECONOMICS, EDUCATION AND LAW: Proceedings of the International Scientific Conference, March 22-23, 2018. Warsaw: BMT Eridia Sp. z o.o. Wydawnictwo Erida, 2018, p. 352.P.184-187* URL: <http://www.otei.odessa.ua/wp-content/uploads/2018/03/Warsawa-International-Conference-2018.pdf>
60. Лук'янихіна О.А. Рейдерство: причини та негативні наслідки для розвитку ринкового бізнес-середовища в Україні. *Сучасні проблеми правового, економічного та соціального розвитку держави : тези доп. VII Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Харків, 30 лист. 2018 р.) / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2018. С.259-261.* URL: file:///C:/Users/%D0%9E%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D0%B0/Downloads/Kharkivskyi%20natsionalnyi%20universitet%20nutrishnikh%20sprav%2025%20rokiv%20dosvidu%20ta%20pohliad%20u%20maibutnie_1994_2019.pdf
61. Лук'янихіна О.А. Управління державним боргом як запорука фінансової безпеки держави. *Актуальні питання безпеки фінансової системи держави: зб. наук. праць Міжнар. науково-практ. інтернет-конф., 21 лютого 2014, ХНУВС. С.186-190.*
62. Лук'янихіна О.А., Александрова Л.І. Гендерно-орієнтовне бюджетування: стан та перспективи впровадження в Україні. *Актуальні проблеми правової науки і державотворення в Україні в контексті правової інтеграції: Збірник матеріалів*

- XI Міжнародної науково-практичної конференції (м. Суми, 24-25 травня 2019 року) / Сумська філія Харківського національного університету внутрішніх справ. Суми: Видавничий дім «Ельдорадо», 2019. С. 160-163. URL:<http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/6618>
63. Лук'янихіна О.А., Лук'янихін В.О. Аналіз чинників до навчання у студентів-іноземців через теорію потреб. *Мова, історія, культура у лінгвокомунікативному просторі*: збірник наукових праць / [упор. Л. В. Біденко]. Суми: Сумський державний університет, 2017. Вип. 4. С.220-227.
64. Лук'янихіна О.А., Виганяйло С.М. Статистичні методи для цілей науки і практики. *Наше право* №2, 2023. С.192-195. DOI: <https://doi.org/10.32782/NP.2023.2.27> URL: http://nashe-pravo.unesco-socio.in.ua/wp-content/uploads/archive/NP-2023-2/NP_2023_2_192.pdf
65. Лук'янихіна О. А., Дементов В.О., Кобко Р. Соціальна політика як основа добробуту населення країни. *Наше право* №3, 2023. С.209-213. DOI: <https://doi.org/10.32782/NP.2023.3.31> URL: http://nashe-pravo.unesco-socio.in.ua/wp-content/uploads/archive/NP-2023-3/NP_2023_3_209.pdf
66. Лук'янихіна, О.А., Лук'янихін, В.О. Діяльність правоохоронних органів у контексті забезпечення державою суспільних благ. *Шлях успіху і перспективи розвитку» (до 26 річниці заснування Харківського національного університету внутрішніх справ)* : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (м. Харків, 20 листоп. 2020 р.) / редкол.: Д. В. Швець (голова), О. М. Бандурка, С. М. Гусаров та ін. ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків : ХНУВС, 2020. С.283-286. URI: <http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/9722>
67. Лук'янихіна О. А., Дементов В.О., Парфентій Л.А. Антикризисні інструменти соціально-економічного розвитку громад у воєнний та повоєнний час. *Бізнес інформ.* 2023. №11.С.61-69.
68. Луніна І. О., Білоусова О. С. [Реформування податку на прибуток підприємств у контексті забезпечення стійкості державних фінансів](#). *Економіка України*. 2018. №7. С. 46-58.
69. Магас В. М. Підприємництво та конкуренція – основні чинники розкриття економічного потенціалу суспільства. *Економічна теорія*. 2019. № 2. С. 44-56. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecte_2019_2_5.
70. Мазіна О. І. Людський капітал: проблеми оцінювання і збереження. *Актуальні проблеми економіки*. 2013. №8(146). С. 95-103.
71. Мазуров С.А. Сутність поняття "робоче місце" на мікро- та макрорівнях економіки [Ринок праці та зайнятість населення](#). 2016. № 1. С. 41-45. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/rpzn_2016_1_11
72. Мамонтова Н. А. Огляд теорій вартості та грошей. *Економічні науки*. С.128-132. URL: http://journals.khnu.km.ua/vestnik/pdf/ekon/2009_3_1/pdf/128-132.pdf
73. Мардус Н. Ю. Процес товарно-грошових відносин у концепції дослідження внутрішнього ринку товарів. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2018. Випуск 17, частина 1. С.149-152 URL:http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/17_1_2018ua/35.pdf
74. Матвієнко Р. О. Економічна система та її роль в організації регіонального простору: специфіка та елементи. *Розвиток продуктивних сил і регіональна економіка*. 2014. С. 152-155. URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/ape_2013_5_18.pdf
75. Матусевич К. М. Методологічні суперечності теорій вартості та грошей. *Економічна теорія та історія економічної думки*. 2013. С.8-14.

76. Мельник О. В. Результативність управління капіталом вітчизняних промислових підприємств. *Бізнес-навігатор*. 2019. Вип. 6. С. 104-109.: URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bnav_2019_6_20.
77. Мельник Т. М. Зовнішня торгівля послугами у контексті постіндустріального розвитку України. *Економіка України*. 2018. №9. С. 26-36. URL:http://nbuv.gov.ua/UJRN/EkUk_2018_9_4.
78. Михайлова Ю.Г., Самоусєнкова О. В. Аналіз динаміки середньої заробітної плати в Україні. *Статистика – інструмент соціально- економічних досліджень : збірник наукових студентських праць*. Випуск 3. Частина І. Одеса, ОНЕУ. 2017. С. 106-113 Кошук Т. URL: <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/6560/1/Аналіз%20динаміки%20середньої%20заробітної%20плати%20в%20Україні.PDF>
79. Міненко В.Л. Стан та умови розвитку людського капіталу в Україні. *Український соціум*. 2011. № 2. С. 114-123 URL: http://www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/usoc/2010_2/114-122_2'10_-13.pdf
80. Міночка М. Н. Характеристика елементів системи «Інститут власності». *Збірник наукових праць Національного університету державної податкової служби України*, 2014. № 2. С. 118-131.
81. Мозоль Наталія Правове забезпечення євроінтеграційних процесів України. *Підприємництво, господарство і право*. 2019. №9. С.170-174
82. Момот Т.В., Ващенко О.М., Тесленко Р.Ю.Тіньова економіка як загроза економічній безпеці України. *Економіка та суспільство*. 2018. Випуск 15. С. 169-177. URL: <https://chmnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/06/Ekonomika-i-suspilstvo-15-2018.pdf>
83. Москаленко, Олександр Загальноцивілізаційні чинники випереджаючого економічного розвитку. *Економічна теорія*. 2013. № 3. С. 16-32
84. Мягких І.М. Особливості приватизаційних процесів та формування стратегії приватизації в Україні. *Економіка. Фінанси. Право*. 2013. №9. С.19-22. URL: [http:// esfipr_2013_9_7.pdf](http://esfipr_2013_9_7.pdf)
85. Оголь Д. О. Економічне зростання: сутність, якість і стійкість. *Актуальні проблеми економіки*. 2015. №2. 67 – 72
86. Орел В. М., Корнієцький О. В., Орел А. М. Вплив глобалізації на економічні системи національної економіки АПК в умовах конкурентоспроможності. *Економіка. Фінанси. Право*. 2017. № 1. С. 27-30. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecfipr_2017_1_9.
87. Осецький В. Л. Кириченко Є. М. Людський капітал в структурі національного багатства країни. *Економічна теорія*. 2019. № 3.С. 29-44. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecte_2019_3_4.
88. Пасемко Г. П. Проблема розподілу земельної ренти в сучасній економічній теорії. *Вісник Харківського національного аграрного університету ім. В. В. Докучаєва. Сер. : Економічні науки*. 2013. № 4. С. 46-56. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vkhnauekon_2013_4_8
89. Пігуль В. В. Стан сучасного ринку праці України. *Економічний вісник Національного технічного університету України "Київський політехнічний інститут"*. 2016. № 13. С. 174-179. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/evntukpi_2016_13_27.
90. Петровська С.А., Лук'янихіна О. А., Парфентій Л.А. Євроінтеграційні виклики та їх вплив на міжнародний інвестиційний ринок в контексті забезпечення кримінологічної безпеки. *Вісник Кримінологічної асоціації України*, 30(3), 212–218. <https://doi.org/10.32631/vca.2023.3.16>

91. Пилипенко Г. М. Еволюція марксизму в ХХ ст. *Економічна теорія*. 2018. № 2. С. 16-24. URL: https://ev.nmu.org.ua/docs/2018/2/EV20182_016-024.pdf
92. Подлесна В. Г. Соціально-економічні цикли в умовах цифрової економіки. *Економічна теорія*. 2019. № 2. С. 29-43. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecte_2019_2_4.
93. Потьомкіна О. В. Сутність поняття "людський капітал" в різних економічних теоріях. *Економічний форум*. 2015. № 3. С. 24-29. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecfor_2015_3_5.
94. Прищенко Н. А. Тіньова економіка, сутність, прояви, соціально-економічні наслідки. *Наукові записки. Серія: Право / Ред. кол.: Є. Ю. Соболь, В. Г. Грищенко, О. В. Батанов та ін. Випуск 4. Кропивницький : ТОВ «Полімед-Сервіс», 2018. URL: <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/handle/123456789/2869>*
95. Пшик Б.І. Сучасні напрями дослідження у сфері управління стійкістю грошового обігу: методологічний аспект. 2018. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/2_2018/8.pdf
96. Радіонов Ю. Використання бюджетних коштів в Україні: тенденції, проблеми і шляхи їх вирішення. *Економіка України*. 2016. № 2. С. 16-37.
97. Рибалкін В.О. До методології формування економіки знань у концепції постіндустріального суспільства. *Економічна теорія*. 2016. № 1. С.26-38. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecte_2016_1_4
98. Риндзак О. Т. Інгібування міграційних втрат людського потенціалу України. *Економіка України*. 2019. № 9-10. С. 79-91.
99. Рудь М. М. Податкові інструменти в регулюванні розвитку економіки. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2017. Випуск 14. Ч.1. С.210-212. URL:http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/14_1_2017ua/44.pdf
100. Рябініна Л. М. Проблеми використання теорії сучасних грошей-нетовар на практиці . *Вісник соціально-економічних досліджень*. 2016. № 1. С. 255-266. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vsed_2016_1_30
101. Рябошлик Володимир П'ять постулатів нової економічної теорії (економічна теорія відновленої безперервності). *Економіст. Серія Економічні науки*. 2016. №1. С.53. URL: [http://econ_2016_1_15%20\(1\).pdf](http://econ_2016_1_15%20(1).pdf).
102. Савчин О.Я. Земельна рента як економічна категорія: ретроспектива і сучасні погляди. *Науковий вісник НЛТУ України*. 2010. Вип. 20.4. С. 257-261 – URL: <file:///C:/Users/User/Desktop/zemelna-renta-yak-ekonomichna-kategoriya-retrospektiva-i-suchasni-poglyadi.pdf>
103. Свердан М. М. Ринкова економіка та засоби забезпечення ефективності її функціонування. *Вісник [Київського інституту бізнесу та технологій]*. 2014. Вип.3. С. 97-101 URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vkib_2014_3_20
104. Свищук А. Методологічні засади податкового регулювання. *Вісник Київського національного торговельно-економічного університету*. 2014. №5. С. 89-104.
105. Сергій Бенедисюк, Юлія Янюк Перспективи запровадження ринку землі в Україні. *Юридична газета*. 2019. №33-34 (687-688). URL: <https://yur-gazeta.com/publications/practice/inshe/perspektivi-zaprovadzhennya-rinku-zemli-v-ukrayini.html>
106. Сидорович О. Ю. Інституціональні проблеми економічного розвитку. *Економічна теорія*. 2017. № 2. С. 19-33.
107. Сіденко В. Вплив електронної торгівлі на еволюцію організаційних форм міжнародної економічної діяльності. *Економічна теорія*. 2020. № 3: 83-106. URL: http://etet.org.ua/docs/ET_20_3_83_uk.pdf

108. Сіденко В.Р. Методологічні засади аналізу глобальних кризових процесів. *Економічна теорія*. 2016. № 2. С.46- 63
109. Сімків Л. Є. Економічне зростання як індикатор якості економічних реформ. *Науковий вісник Мукачівського державного університету*. 2015. № 2. С. 66-69
URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvmdue_2015_2%281%29_13
110. Скрипниченко М. Макроекономічна збалансованість і критичні дисбаланси в економіці України. *Економіка України*. 2015. № 2. С. 4-23. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/EkUk_2015_2_2
111. Солов'яненко Н. Земельна рента в сільському господарстві: методичні підходи до її визначення. *Землевпорядний вісник*. 2015. № 10. С. 40-43. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Zv_2015_10_11
112. Степаненко С. С. Пріоритетне значення товарного виробництва для стабільного розвитку та подолання кризових явищ в економіці. *Вісник Національної академії державного управління*. С.252-258. URL: <http://visnyk.academy.gov.ua>
113. Ступень Р.М. Сутність ринку земель сільськогосподарського призначення. *Економіка АПК*. 2015. № 9. С. 106-110. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/E_apk_2015_9_16
114. Ступень Р.М. Теоретико-методологічні засади формування та розподілу земельної ренти в аграрному секторі економіки. *Ефективна економіка*. 2017. №8. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=6858>
115. [Сьомченко В. В.](#) Засипко К. О. Заробітна плата як соціально-економічна категорія. *Вісник Запорізького національного університету. Економічні науки*. 2016. № 1. С. 121-127. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vznu_eco_2016_1_17
116. Табанова А. І., Сало Я. В. Інноваційні форми зайнятості в сучасній економіці України. *Вчені записки Таврійського національного університету імені ВІ Вернадського. Серія: Економіка і управління*. 2019. №. 30 (69), № 1. С. 95-99. URL: http://econ.vernadskyjournals.in.ua/journals/2019/30_69_1/20.pdf
117. Тенденції тіньової економіки в Україні у січні-вересні 2018 року. URL: <http://www.me.gov.ua/Documents/List?lang=uk-UA&id=e384c5a7-6533-4ab6-b56f-50e5243eb15a&tag=TendentsiiTinovoiEkonomiki>
118. Тимчишин-Чемерис Ю. В. Вплив еволюційних процесів на форми грошей. *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука»*. 2017. № 1. С. 132-138. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/mnj_2017_1\(2\)_28](http://nbuv.gov.ua/UJRN/mnj_2017_1(2)_28).
119. Уманців Ю. М., Міняйло О. І. Економічна політика держави за умов глобальних трансформацій. *Економіка України*. 2018. № 9. С. 37-49.
120. [Федунчик Л. Г.](#) Ринок праці в Україні: проблеми та напрями їх вирішення. *Ринок праці та зайнятість населення*. 2016. № 2. С. 31-34. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/rpzn_2016_2_8
121. Фролова Н. Б. Податкове навантаження на працю, капітал і кінцеве споживання в умовах дії Податкового кодексу України. *Економіка України*. 2014. № 8. С. 47-60. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/EkUk_2014_8_5
122. Харазішвілі Ю. Світло і тінь економіки України: резерви зростання та модернізації. *Економіка України*. 2017. № 4. С. 22-46. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/EkUk_2017_4_3
123. Ханова О.В., Скібіна С.О. Сталий розвиток країн ЄС: методика й індикатори оцінювання. *Проблеми економіки*. 2017. № 3. С.20-32. URL: https://www.problecon.com/annotated-catalogue/?year=2017&abstract=2017_03_0

124. Цимбал Л. І. Інтелектуальний потенціал розвитку економіки в глобальному середовищі: український контекст. *Економіка України*. 2019. № 1. С. 34-46. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/EkUk_2019_1_4
125. Чабан В.Г. Земельна рента як об'єкт земельних відносин в аграрному секторі. *Збалансоване природокористування*. 2017. №11. С. 96-99. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Zp_2017_1_21.
126. Черевко Г. Ринок землі і держава. *Аграрна економіка*. 2015. Т. 8, № 3-4. С. 18-23. URL: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/2015_8_3-4_5.pdf
127. Чечель О. М. Принципи та механізм державного регулювання економіки. *Вісник АМСУ. Серія «Державне управління»* № 2 (9), 2013 р. URL: <http://biblio.umsf.dp.ua/jspui/bitstream/123456789/388/1/18.pdf>
128. Шевченко Л.С. Нематеріальна економіка та управління формуванням і використанням інтелектуального капіталу. *Вісник Національного університету "Юридична академія України імені Ярослава Мудрого"*. Серія: Економічна теорія та право. 2013. № 3. С. 217-351. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vnyua_etp_2013_3_25
129. Шевчук В. О. Знання як чинник виробництва: дискусійні питання. *Водний транспорт*. 2016. Вип. 1. С. 130-138. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vodt_2016_1_23.
130. Шелудько Н. М. Згортання нетрадиційної грошово-кредитної політики: обмеження і перспективи. *Економічна теорія*. 2019. № 4. С. 68-80. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecte_2019_4_7.
131. Юр'єва П. Б. Генезис форм міжнародної економічної інтеграції та їх класифікація. *Бізнес-навігатор*. 2020. Випуск 3 (59). С. 29-33. URL: http://www.business-navigator.ks.ua/journals/2020/59_2020/7.pdf
132. Яременко О. Г. Економічна теорія у сучасному дискурсі. *Економічна теорія*. 2019. № 4. С. 93-111. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecte_2019_4_9.
133. Яременко О. Державний борг і потреба в інституційних реформах. *Економіка України*. 2015. № 6. С. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/EkUk_2015_6_10
134. Яценко О. М. Ускова Д. С. Сучасні детермінанти та форми міжнародних торговельних суперечок. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство* : зб. наук. пр. / М-во освіти і науки України, ДВНЗ «Ужгород. нац. ун-т», ф-т Міжнар. екон. відносин ; [редкол.: М. М. Палінчак (голов. ред.) та ін.]. Ужгород : Вид. дім «Гельветика», 2019. Вип. 28, ч. 2. С. 173-176. URL: <https://ir.kneu.edu.ua:443/handle/123456789/32685>
135. Яхно Т. П., Шимановська-Діанич Л. М. Теорії добробуту як теоретичне підґрунтя для визначення сутності сучасного споживчого ринку. *Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України*. 2018. Випуск 3 (131). С. 140 URL: [http://ird.gov.ua/sep/sep20183\(131\)/sep20183](http://ird.gov.ua/sep/sep20183(131)/sep20183)

Інформаційні ресурси в Інтернеті

4. <http://www.zakon.rada.gov.ua> - офіційний сайт Верховної Ради України.
5. <http://www.kmu.gov.ua/> — офіційний сайт Кабінету міністрів України.
6. <http://www.minfin.gov.ua> - офіційний сайт Міністерства фінансів України.
7. <https://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA> – офіційний сайт Міністерства економіки
8. <http://www.bank.gov.ua/> - офіційний сайт Національного банку України.
9. <http://www.worldbank.org/> - офіційний сайт Світового банку.
10. <http://www.spfu.gov.ua/ua/documents/docs-list/spf-reports.html> - офіційний сайт Фонду державного майна.
11. <http://www.ukrstat.gov.ua> – офіційний сай Державної служби статистики України.

12. <http://old2.niss.gov.ua> – офіційний сайт Національного інституту стратегічних досліджень
13. <https://amcu.gov.ua/--> офіційний сайт антимонопольного комітету України
14. <http://www.nbu.gov.ua> – електронні ресурси Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського
15. <http://www.business-inform.net/thematic-search/> – сайт журналу «Бізнес-інформ»